

DELO

Pismo istrskim borcem

Predsednik Tito borcem
NOB italijanske
narodnosti

»Ob petindvajsetletnici ustanovitve bataljona Pino Budičin, ki so ga sestavljali pripadniki italijanske narodnosti v Istri, vse udeležence proslave prisrčno pozdravljam. Nadajajoč borbene tradicije delavskega razreda Istre in Reke s Komunistično partijo na čelu so se najboljši sinovi teh krajev, skupaj z drugimi narodi in narodnostmi Jugoslavije, bojevali proti skupnemu sovražniku za idealne svobode, bratstva, miru in socialne pravice. Med narodnoosvobodilno vojno je dvajset tisoč italijanskih borcev darovalo svoja življenja v boju proti fašizmu za novo Jugoslavijo. V številnih hudih spopadih s sovražnikom so pripadniki bataljona Pino Budičin pokazali velik pogum in po-

Ne več o sklepih, temveč o nerešenih vprašanjih

Mika Tripalo je na velikem zborovanju v Rovinju pred številnimi udeleženci iz Istre in iz zamejstva govoril tudi o devetem kongresu ZKJ

ROVINJ, 6. apr. (Tanjug). Član izvršnega biroja predsedstva ZKJ Mika Tripalo je danes govoril na velikem zborovanju v Rovinju ob proslavi petindvajsete obletnice bataljona Pino Budičin — prve enote narodnoosvobodilne vojske, ki so jo sestavljali borci italijanske narodnosti.

MIKA TRIPALO

Slovesnosti so se začele včeraj in se nadaljevale danes zjutraj, ko so položili vence na spomenike padlim borcem in odšli spominsko ploščo španski borci in udeleženci narodnoosvobodilne vojske, v katerih so se bojevali Italijani. Na shodu so bile delegacije socialističnih republik Slovenije in Hrvaške, nacionalnih združenj italijanskih partizanov iz Trsta, Gorice, Vidma in Trbiča, predstavniški Zveze borcev Hrvaške in Slovenije, predstavniki JLA in številni voditelji družbenopolitičnih organizacij resko-istrskega in kopskega področja.

Tripalo je zbrane pozdravil v imenu predsedstva ZKJ in se najprej poudaril ob izjemno pomembnem prispevku italijanskih antifašistov, posebej pa še članov komunistične partije, ne le pri razvoju naše narodnoosvobodilne vojske, ampak tudi pri uresničevanju bratstva dveh narodov in njune enotnosti v skupnem razrednem socialističnem boju.

Ko je poudaril, da za jugoslovanske komuniste, tako kot za komuniste vrste drugih dežel, socializem ni gmotni razmet, ampak hkrati tudi boj za nove socialistične družbene odnose, je Tripalo rekel, da ima glede tega devetdeset letni izkušnji. Kongres je brez dvoma nekaj novega v zgodovini našega komunističnega gibanja. V našo družbo je vnesel stabilizacijo in pripravi, da so bili manevri oboroženih sil varšavskega sporazuma sva ozemljih vseh zavezniških držav in da bodo tudi v prihodnje.

„Mi smo močnejši“

Maršal Jakubovski o moči varšavskega pakta

MOSKVA, 6. apr. (Tanjug). Vrhovni komandant oboroženih sil varšavskega sporazuma maršal Sovjetske zveze Ivan Jakubovski je izjavil, da vojske socialističnih držav v vseh osnovnih vidikih prekašajo sile NATO.

MARŠAL JAKUBOVSKI

Ko je maršal Jakubovski govoril o sovjetskih oboroženih silah, je dejal, da so zmogljive ne samo obrambe, marveč lahko zadajo tudi trenutni uničujoči udarec — da popolnoma porazi katerega koli napadalca, ki bi poskušal začeti vojno proti Sovjetski zvezi in drugim socialističnim državam, članicam varšavskega sporazuma.

Maršal Jakubovski je to oceno objavil v članku za časopis „Agitator“. To je edini izmed časopisov, ki jih izdaja CK KPSS in je namenjen prenosu na notranjo uporabo kot vir informacij partijskim aktivistom.

Predstavniki UNIS pri Titu

BUGOJNO, 6. apr. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel danes v Bugojnu direktorje petih podjetij metalne industrije BiH, ki so se letošnjega prvega januarja integrirala v eno podjetje UNIS. V pogovoru s predstavniki UNIS-a so leti seznanili predsednika Tita z rezultati integracije in o proizvodnih načrtih.

Rumor in Pedini v Tuniziji

TUNIS, 6. apr. (Reuter). V glavno mesto Tunizije je prispel italijanski podsekretar za zunanje zadeve Mario Pedini, ki bo sodeloval v pogajanjih za tehnično sodelovanje Italije s Tunizijo. V Tunisu je tudi italijanski premier Mario Rumor, ki je tu na šestdnevnem zasebnem obisku.

Uspela stavka britanskih pilotov

LONDON, 6. apr. (Reuter). Piloti britanske letalske družbe BOAC se bodo danes vrnili na delo po šestdnevni stavki, ki je popolnoma uspela. Sporazum med stavkajočimi in upravo letalske družbe je bil sklenjen sinoči po 23 urnih pogajanjih. Po novih določilih, naj bi dobili, na primer, starejši piloti na mesec do sedanjih 5880 funtov 2400 funtov na leto. Šestdesetna stavka je škodovala družbo za približno 500.000 funtov na dan.

PRVI CLOVEK Z UMETNIM SRCEM — Haskell Karp, ki so mu v Houstonu v petek zamenjali obolelo srce z umetnim mehanizmom, je po prvih poročilih operacijo dobro prestal. Že naslednji dan ga je lahko obiskala žena Shirley (na sliki).

podlago za urejanje nekaterih se nerešenih vprašanj.

Po kongresnih sklepih ni treba več znova odpirati razprave o tistem, o čemer je že odločeno. Hkrati pa je treba v ZKJ in v njenem vodstvu začeti z razpravo o vprašanjih, ki še niso rešena in ki jih nam bo vsililo jutrišnje življenje. Samo z odkrito konfrontacijo stališč bomo našli najuspešnejšo pot za izgradnjo naše socialistične družbe.

Ko je poudaril, da so predlog tovariša Tita o ustanovitvi predsedstva in izvršnega biroja predsedstva ZKJ člani ZKJ in delovni ljudje naše dežele vsestransko podprli, je Tripalo pojasnil, da ustanovitve tega telesa ne ogroža samostojnosti republik. Vendar pa se s tem predpostavlja veliko enotnejše delovanje znotraj ZKJ. Izvršni bi-

ro bo deloval predvsem na partijskem in idejnopoličnem področju in ne bo ogrozil naše usmeritve k ustanavljanju večjih središč za politično odločanje, kot so skupščina, izvršni svet in vodstva drugih družbenih in političnih organizacij.

Udeležencem zborovanja so prebrali pismo, ki ga je predsednik republike Tito naslovil na borce narodnoosvobodilne vojske italijanske narodnosti.

Širok kadrovski temelj

Svet sindikatov Jugoslavije je ugodno ocenil predvolilno dejavnost

BEOGRAD, 6. aprila (Tanjug). — Ko je ocenil predvolilno dejavnost, je svet sindikatov Jugoslavije poudaril, da so sindikati skupaj s Socialistično zvezo sodelovali pri izdelavi predvolilnih programov. Po oceni sveta bo v predstavniki telesa zdaj več neposrednih proizvajalcev kot prej. Na številnih zborih v delovnih organizacijah so člani sindikatov razpravljali o delu predstavniki teles, o nalogah prihodnjega mandatarne obdobja in o tem, kateri ljudje lahko kot poslanci in odborniki najučinjiveje uresničijo sprejeto politiko.

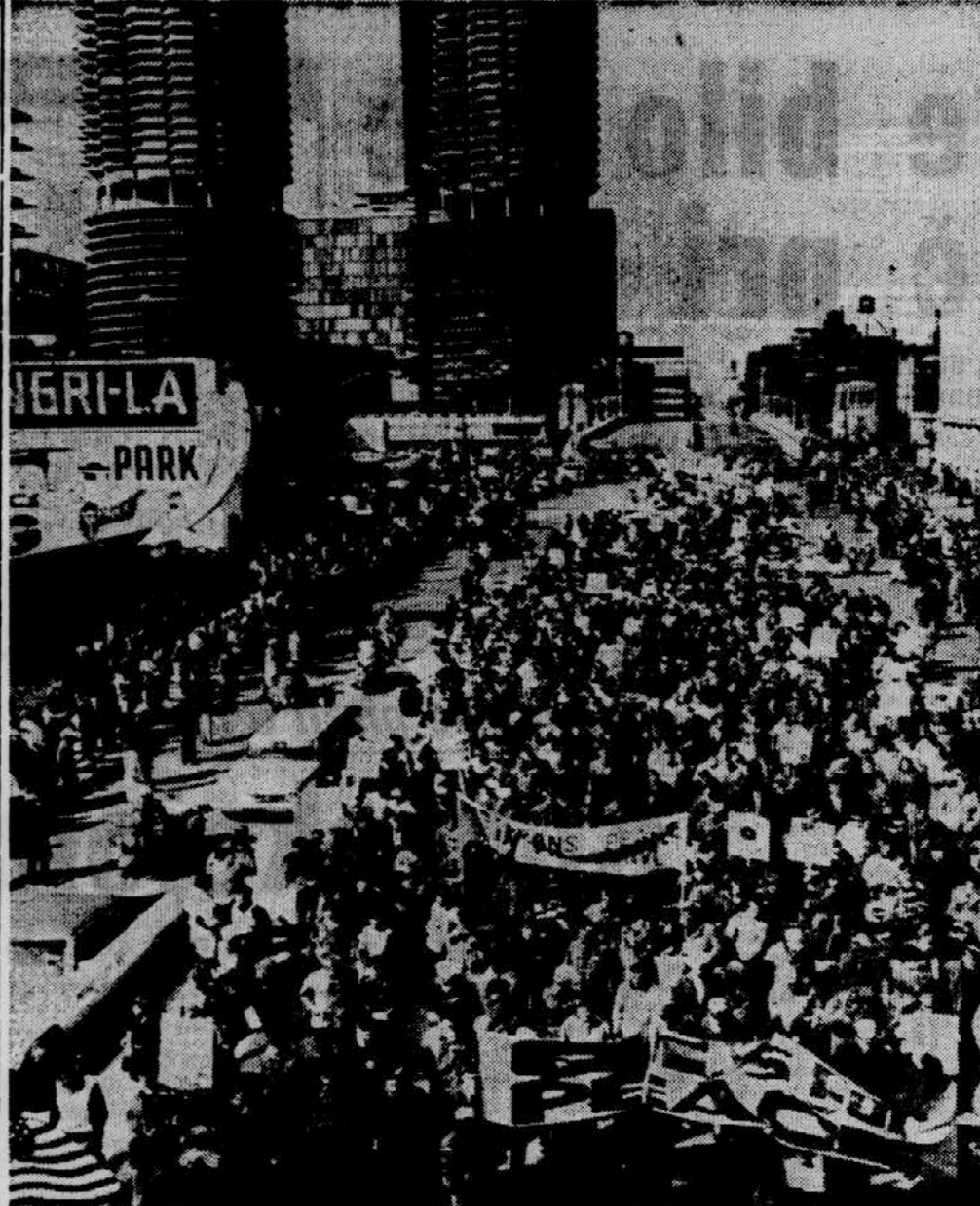
Zavestost delovnih ljudi pri sestavljanju predstavniki teles se kaže v tem, da so v mnogih volilnih enotah predlagali veliko število kandidatov, med njimi tudi delavce in ženske. Po oceni sekretarja sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Milana Vukasovića je to rezultat širokega kadrovskega temelja, ki smo ga ustvarili med samoupravnim razvojem, ko so se uveljavila »nove imena«.

Sindikati večinoma ugodno ocenjujejo tudi delo kandidatizacijskih konferenc. Te konference niso bile preproste sestanke družbenopolitičnih forumov, čeprav bi po Vukasoviću mnenju moralo biti na njih več neposrednih proizvajalcev. Med kandidati za poslance in odbornike je tolikrat več delavcev kot pri zadnjih volitvah, vendar se zmerom ne dovolj.

Sam delavci so bili v kritičnih strogih in so menili, da njihovi tovariši niso vselej zmogli, da bi sodelovali pri urejanju širših vprašanj. Ponekod so se ta stališča uveljavila pri delu kandidatizacijskih konferenc in so zato delavci navadno »podpadli« s kandidatizacijskih list.

Novi veleposlanik v Pakistanu

BEOGRAD, 6. apr. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel Bora Jevtića, novega izrednega in pooblaščenega veleposlanika SFRJ v islamski republiki Pakistanu.

DEMONSTRACIJE PROTI VIETNAMSKI VOJNI — V mnogih ameriških mestih so bile zadnje dni demonstracije proti vojni v Vietnamu. To so bile prve demonstracije proti ameriški politiki v jugovzhodni Aziji, odkar je Nixon predsednik. Na sliki: Povorka demonstrantov v Chicagu. Telefoto: UPI

ČSSR na razpotju

Sprejeti moskovske zahteve ali tvegati ponovno intervencijo?

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

PRAGA, 6. apr. (Tanjug). Kljub vsem storjenim ukrepom, tudi onim, ki jih še najavljajo, je položaj v Češkoslovaški še zmeraj negotov, ker nista popolnoma znani dve najpomembnejši zadevi. Prvič, ali je ali pa ni (najbrž bo držalo ne) Moskva zadovoljna s tem, kar ukrepajo tu, in drugič, kakšna bo reakcija prebivalstva glede novih ukrepov, ki gotovo niso namenjeni samo za zagotovitev reda in miru v državi.

Drži namreč, da ne gre samo za red in mir, ki ju je izrednimi ukrepi v izrednem položaju v vsaki državi mogoče zagotoviti. Gre za stvari, ki imajo daljnosežne in usodne posledice za to državo in za njen nadaljnji razvoj.

Sicer pa je občitati neki čuden mir. Vendar ta mir grozi, da bi se utegnil razviti v dve moči smrti: v odkrite proteste in nezadovoljstvo ali popolno politično pasivizacijo, resignacijo in občutek, da se ne splača več boriti. Za sedaj je pravzaprav najbolj pereče vprašanje, kaj in kako naprej. Zelo ostra sovjetska intervencija na nedavni incident in pogoji, ki jih

hudi dilemi: sprejeti težke politične pogoje, ki bi prav gotovo silili nazaj, stran od pozitivnega januarskega programa (med temi pogoji omejujejo tudi prepoved delavskih svetov, prepoved, da bi pretrgli ali objavljali poročila o rehabilitacijah, zlasti tisti del poročil, ki govori o odgovornosti posameznih funkcij, narjave, popolno kontrolo tisk, prepoved zborovanj itd.) ali izpostaviti državo, da bi v njej delale red sovjetske enote. Dilema je usodna in zahteva najvišjo politično umnost in premišljenost. Brezopojno sprejetje političnih pogojev bi odprlo pok temu, da bi vodstvo izgubilo zaupanje ljudstva in partije, da bi ljudstvo in partija zajela popolna resignacija, kar bi bil vsekar najhujši udarec za državo. Tu je mogoče med prebivalci slišati tudi takšne misli: »Naj nas popolnoma okupirajo, da bi vsaj vedeli pri čem smo. Ne tanki, ne zamenjavanje ljudi ne moreta politično rešiti po ložaja.« VELIMIR BUDIMIR

Snežni plazovi in potresi

Štiri žrtve snega na Norveškem — Močan potres na egejskih otokih

HAMMERFEST, 6. aprila (AP, UPI, Reuter). Snežni plaz v dolini Fuglenesdalen, 2 km od Hammerfesta, je zasul štiri mlade smučarje. Nesreča se je zgodila v soboto zvečer in reševalne ekipe so našle žrtve 3 ure pozneje. Prepekljali so jih v bolnišnico, vendar je bil ves trud, da bi jih ohranili pri življenju, zaman. Smučarji so bili stari od 13 do 16 let.

Iz Züricha poročajo, da so izgubili življenje trije železničarji, ko je snežni plaz zgrmel na lokomotivo. Plaz je bil tako močan, da je lokomotivo prestavil s tirov. Sinoči je snežni plaz zasul 18 smučarjev v nekem švedskem zimskem letovišču blizu švedsko-norveške meje. Ker je bila pomoč pravočasna, so vse ponesrečence rešili žive.

Atenski observatorij je danes registriral potres visje stopnje, ki je imel epicenter kakih 270 km severovzhodno od Aten. Potresne sunki so čutili na več egejskih otokih. Policija je sporočila, da ni bilo človeških žrtv in da je poškodovanih samo nekaj hiš.

Iz Alžirije poročajo, da je potres, ki je trajal samo nekaj sekund, hudo poškodoval kraje vzhodno od Orana. O žrtvah in škodi še ni poročil. Tudi iz Amerike poročajo o potresnih sunkih, ki jih je zaznamoval seizmološki inštitut v Kaliforniji. Menijo, da je bil potres, ki so ga verjetno čutili v Panami in severni Kolumbiji, precej močan, vendar žrtv in škod ni bilo.

Akcije arabskih gverilcev

Baje so komandosi povzročili eksplozijo na letališču Kalandia

JERUZALEM, 6. apr. (Reuter). Izraelska policija je začela podrobno preiskovanje okolišnice včerajšnje eksplozije, ki je hudo poškodovala instalacije za gorivo in naftni rezervar na letališču Kalandia, kakih 8 kilometrov severno od Jeruzalema.

Poročilo izraelskih funkcionarjev navaja, da so eksplozije na letališču Kalandia, ki je bilo pred junjsko vojno leta 1967 mednarodno letališče za Jeruzalem, povzročili arabski komandosi ali pa so

... Nadaljevanje na 8. strani

NOVO! NOVO!

FILTER — MAKEDONKA

Tobačni kombinat
Prilep

SAMO ZA 1,60 DIN

VPIŠITE POSOJILLO

ZA MODERNIZACIJO ŽELEZNIC

Lani je bilo več nesreč pri delu

Najbolj se je povečalo število nesreč v gozdarstvu – 107 smrtnih poškodb – Pomanjkljiva skrb za varnost delavcev

Nesreče pri delu niso samo hud davek za posameznika, temveč povzročajo tudi družbi veliko materialno in moralno škodo. Zatorej skrb za zdrave in varne pogoje dela ni le ogledalo tehnične ravni in ekonomičnega gospodarjenja v delovni organizaciji, temveč hkrati tudi odraz njene skrbi za zaposlene delavce.

Lani smo v naši republiki – tako odkrivajo podatki republiškega inšpektorata dela – zabeležili porast nesreč pri delu. V primerjavi z letom 1967 je bilo lani za 3,5 % več nesreč pri delu, leta 1967 jih je bilo 40.545, lani pa 41.986. Upoštevana sta družbeni in zasebni sektor. Pogostost nesreč se je lani povečala za 1,7 poškodb na tisoč zavarovancev nasproti enakemu obdobju leta 1967. Največji porast nesreč pri delu na tisoč zavarovancev je ugotovljen v gozdarstvu, in sicer za 17, v ladijski in za 16, lesni in industriji za 15, industriji gradbenega materiala za 13, v industriji gniljuna za 12, v železniškem prometu in raznovrstni industriji je bilo po 11 poškodb na tisoč zavarovancev, v proizvodnji električne energije 9. V dejavnosti, kjer opozarjamo na posebno nevarnost, so to: v živilski industriji za 6, v usnjarski industriji in rudarstvu pa je bilo po 5 nesreč na tisoč.

Omeniti pa moramo tudi industrijske panoge, kjer se je število nesreč na tisoč zavarovancev znižalo. To velja za tobačno industrijo, kjer se je lani število nesreč znižalo za 12, v proizvodnji in predelavi nekovinskih rudnin za 9, v živilski industriji za 6, v usnjarski industriji in rudarstvu pa je bilo po 5 nesreč na tisoč.

Obdobno pa se je lani povečalo število smrtnih nesreč pri delu. Leta 1967 jih je bilo 66, lani pa 68 ali za 33 odstotkov več. V industrijski dejavnosti je bilo največ smrtnih nesreč v proizvodnji električne energije in rudarstvu, in sicer po 5, v kovinski industriji in industriji barvnih kovin po 4, v lesni in industriji gradbenega materiala po 3, v tekstilni prehranbeni in elektroindustriji po 2 smrtni nesreči, po ena pa se je pripetila v kemični industriji, proizvodnji nekovinskih rudnin in v črni metalurgiji. V dejavnosti prometa in zvez je bilo lani v železniškem prometu 9 smrtnih nesreč, drugih vrstah prometa 12, v zasebnem sektorju pa 2 smrtni nesreči. Najbolj se je povečalo število smrtnih nesreč v primerjavi z letom 1967 v prometu, kmetijstvu in komunalni dejavnosti. V proizvodnji električne energije in v industriji gradbenega materiala. Ker število smrtnih nesreč pri delu samo tisto, ko ponesrečeni umre na kraju nesreče ali na poti do zdravila, ne pa tudi tistih nesreč, ko nastopi smrt pozneje, nimamo povsem jasne

slike o številu smrtnih nesreč. Če bi šteli tudi primerje, ko je smrt nastopila pozneje, kot posledica nesreče pri delu, potem je bilo lani skupaj 107 smrtnih poškodb pri delu, in sicer je 86 oseb umrlo na kraju nesreče, 21 pa pozneje.

Najpogostnejši varnostni nesreč je bil v tem, da delavci niso poznali nevarnosti ali pa o njih niso bili dovolj poučeni.

Tudi poklicna obolenja so lani v primerjavi z letom 1967 narasla, prijavljenih je bilo 1929 primerov poklicnih bolezni v delovnih organizacijah ali za 30,8 % več kot leto prej.

Po gibanju nesreč in poklicnih bolezni je nedvomno mogoče presoditi, kakšno je stanje varstva pri delu in očitno učinkovitost izvajanja predpisov o varstvu pri delu. Na osnovi zakonodaje so veliko storili za bolj varno delo, zlasti v večini delovnih organizacijah, toda še marsikje je celotna služba varstva pri delu prepuščena zgolj eni osebi, pa tudi izobraževanje o varstvu pri delu še nima ustreznega mesta v našem izobraževalnem sistemu. Izobraževanje bi moralo postati sestavni del rednega strokovnega usposabljanja in pouka ter tudi splošnega izobraževanja. Kljub številnim opozorilom o pomenu vzgoje in izobraževanja o varnem delu šole vse vrste in stopnje še vedno niso uvedle pouka o varstvu pri delu. Po dosegljivih podatkih je od 53 vajenskih sol v gospodarstvu s 7271 učenci le 13 sol z 1980 učenci uvedlo tudi pouk o varstvu pri delu, od 60 industrijskih sol pa le 11 sol. Od 44 tehniških srednjih sol ima pouk o varstvu pri delu 9 sol, od višjih tehniških sol pa samo višja tehniška šola v Mariboru. Od 6 tehniških fakultet v Ljubljani je uvedla predavanja iz varstva o varstvu pri delu kot poseben predmet samo gradbena fakulteta, rudarska fakulteta pa v okviru strokovnih predmetov. V Ljubljani deluje vrsta tehniških visševnih sol, ki vzgaja varnostne inženirje prve stopnje. Doslej se je izsolilo 17 inženirjev.

Nesmotno bi ravnali, če bi se zanašali zgolj na to ustanovo, temveč je nujno urediti načelo, da mora postati vzgoja o varstvu pri delu sestavni del vzgoje in izobraževanja v najširšem smislu. Podatki o gibanju nesreč in nastopi smrti pozneje, nimamo povsem jasne

pri delu govorijo o tej nuji. Leta 1966 je bilo na eno nesrečo izgubljenih povprečno 16,7 delovnih dni, leta 1967, lani pa 17,7. Torej smo pričeli rahlo, postopoma porastu izgubljenih dni in vse večjemu številu hujših nesreč pri delu.

MARIJA ROBEK

Nekoč smo pisali o njih

Konfekcionar iz prepičanja

Če je nekdo 17 let direktor – kot v Modnih oblačilih – ni nujno, da zaradi tega podjetje ne cvete

»Čisto zagotovo ne vem, kakaj so me takrat odlikovali, sicer pa pri odlikovanju ni bilo nikakršne obrazložitve,« je dejal direktor Modnih oblačil Niko Stare. »Zdi se pa mi, da so me nagradili za uspešno vodenje podjetja. Doslej podobnega odlikovanja nisem dobil, le nekaj diplom in drugih priznanj...«

Sedela sva v njegovi pisarni, v se ne povsem skončani stavi, kamor so se Modna oblačila preselila pred dvema letoma. Kot že večkrat, sem pred dnevi polistal po starih časopisih in tako sem v šestomajski številki »Delavca« pred desetlet let zasledil vest, da je takratni predsednik bežigradske občinske skupščine izročil odlikovanja prizdevnim delavcem nekaterih bežigradskih podjetij. Med njimi je bil direktor Modnih oblačil Niko Stare imenovan na prvem mestu – saj je dobil od vse skupine najvišje odlikovanje: red dela druge stopnje.

Priznam, da me je zanimal prav on, saj še danes vodi isto podjetje. In tako sva se malce pogovorila o Modnih oblačilih, o direktorjih in odlikovanju, pa še o njem. Modna oblačila so bila splošno znana v Stanežicah pred sedemdesetimi leti. Že ko je na začetku in na čelo tega takrat skromne obrtne delavnice stopil Niko Stare.

»Po postopku sem namreč krojač, vendar sem prva leta po vojni delal v oblačilnih organizacijah, pripoveduje direktor Stare, za vedno me je vlekel v mojo stroko. Po prepičanju sem konfekcionar in tako sem leta 1952 z veseljem sprejel mesto direktorja v Modnih oblačilih.«

No, novo podjetje je kmalu začelo svoj »pohod«. Najprej se je preselilo v Senti, nato v Ljubljano, leta 1954 pa v Bežigrad. In končno so pred dvema letoma dogradili svoj centralni obrat v Tolstojevici. Zdaj so na vrsti rekonstrukcije obratov po Sloveniji. Ko so pred sedemdesetimi leti začeli, je kolektiv štel pet ljudi, danes se je števil-

konfekcija prav gotovo v svetovnem vrhu. To pa nas privede do dejstva, da je podjetje v celoti v lasti države. To pa nas privede do dejstva, da je podjetje v celoti v lasti države.

Modna oblačila so svoj izvoz in sploh poslovanje povsem obrnila na zahod. Kar 70 odstotkov svoje proizvodnje izvažajo oziroma delajo v kooperaciji s Švicco, Zahodno Nemčijo in Švedsko.

»... Zato je naš naslednji korak modernizacija strojne parka v tovarni,« pravi direktor Stare, sin upam, da bo gotova v dveh ali treh letih.

»Dobili smo le kratkoročne kredite, no, pa smo že vse odplačali. Ko smo širili svojo tovarno, nas niso hoteli podpirati. Prav zato imamo danes pretežno odloščene stroje, sicer bi bila slovenska

In potem pripoveduje: »... V naši stroki je še posebej težko. Najprej je tu moda. V Jugoslaviji so različni vplivi, italijanski, avstrijski, celo grški in v osrednjih predelih kmečkata moda. Konfekcionarju dela sive lase nenehno spreminjanje mode. Tisto, kar letos nisi prodal, drugo leto že ni več moderno. No, potem pride še slabo vreme.

Na primer letošnja deževna pomlad oziroma podaljšana zima. Nihče se ne kupuje spomladanskih oblačil. In hkrati naš trg ni dvajsetmilijski, ampak precej ožji in razdrobljen. V Sloveniji gre do na primer v promet hlače s dvajsetcentimetrovskimi hlačnicami, le sto kilometrov daleč, v Istri, pa moški zaradi

vročine zahtevajo sedemdesetcentimetrovse hlačnice. Treba je temeljito poznati trg in mu dobro pristihniti...«

»Pa ste imeli kakšne težave v teh letih?«

»Oh, seveda. So krize na evropskem tržišču, ki se poznajo tudi doma.«

»Mislim sem na težave v zvezi z reelekcijo. Če se ne motim, je bežigradska občina malce negotovna pred nekaj leti v zvezi z vašim direktorskim mestom?«

»Kamen spotike je bila šolska izobrazba. In tako sem prišel na slab glas. Slab glas pa se hitro prime. Toda jaz nisem hotel pustiti podjetja v trenutku, ko ni šlo najbolje. Svojemu nasledniku hočem pustiti najboljšo podlago. Pa tudi malce iz trme sem se uprl...«

»... Sicer pa je z reelekcijo takole: Tisti, ki je dober najodstane, tisti, ki ne ustreza, pa naj gre takole, ne šele po štirih letih. Poglejte nekatera druga podjetja, na primer novogoriški Ideal. Tam se kar vrstijo direktorji, uspeha pa ni pravzaprav.«

»Ste nemara vi že dočeli svojega naslednika, da ga uvedete v skrivnostni uspešni vodeni podjetja?«

»Konkretno ne, vendar je v podjetju več dobrih inženirjev, ki so tudi konfekarji in zdi se mi, da bi bilo najprimernejše, če bi po mojem odhodu prevzel krmilo podjetja eden izmed njih. Veste, ni dovolj, da je človek inženir. Pri nas mora biti tudi konfekar...«

BOGO SAJOVIC

Yugotours je znižal cene

Generalexport iz Beograda računa letos na 60.000 turistov

BEograd, 6. aprila (Tanjug) – Več deset tisoč tujih turistov, ki bodo prišli k nam v aranžmanu Yugotoursa, bodo plačali za svoje bivanje povprečno 5 odstotkov manj kot lani. Stiranjastveno bivanje na Jadranu v hotelu B kategorije, vključno prevoz z reaktivnim letalom, na primer iz Londona, bo tuje turistu stalo manj kot 50 turov (1.500 din).

V direktorju Generalexporta, podjetja, ki ima v ZDA, Veliki Britaniji, Nizozemski, Italiji, Belgiji, Švedski in ZRN svoja turistična predstavništva pod naslovom Yugotours, pravijo, da jim je uspelo znižati cene tako, da so v celoti izkoristili svoje zmogljivosti. Pri tem so upoštevali tudi lastna reaktivna letala, s katerimi bo podjetje prepeljalo tretjino tujih potnikov, na katere letos računajo.

Lani je v organizaciji Generalexportovih tujih predstavništev prišlo k nam okrog 50.000 turistov, od tega skoraj polovica iz Velike Britanije. V gostinskih objektih so imeli 700.000 nočitev.

Generalexportova predstavništva javljajo, da se je skoraj v vseh državah precej povečalo zanimanje za odhod na počitnice v Jugoslavijo. Zaradi tega in ob upoštevanju doseganja rezervacije v Generalexportu računajo, da bodo letos turisti približno 20 odstotkov več kot lani.

Prvi tujisti v aranžmanu Yugotoursa bodo prileteli k nam na dvoendenski počitnice v drugi polovici aprila.

MLEKARNA SLOVENJ GRADEC sprejme visoko kvalificirane slašičarje z večletno prakso in KV slašičarja z večletno prakso

Razmišljanje

Solidarnost?

Ob skupščinski obravnavi predloga odloka o načinu in pogojih za uporabo sredstev, zbranih s prispevkom za gradnjo stanovanj za udeležence NOV

Republiški in socialnozdravstveni zbor skupščine SRS sta na svojih zadnjih sejah odločila obravnavo o predlogu odloka o načinu in pogojih za uporabo sredstev, zbranih s prispevkom za gradnjo stanovanj za udeležence NOV, na prihodnji seji. Predlog odloka je pripravila in predlagala skupščina njena komisija za vprašanja borcev, v sodelovanju z republiškim odborom ZZZB NOV in izvršnim svetom, po dolgotrajnem delu, temeljitih razpravah in presojanju ter potem ko je ta osnutek odloka poslala na vpogled vsem občinskim skupščinam in organizacijam ZZZB. Na ta osnutek odloka je prešla mnenja 52 občin, ki na vsebinski del niso imele bistvenih pripomb, nekatere pa se niso strinjale s ključem za delitev sredstev, ki je sestavljen iz odloka. Odlučilen protest proti temu ključu sta poslali – kakor smo pred dnevi že poročali – občinska skupščina in organizacija ZZZB iz Maribora.

S popisom vseh udeležencev NOV, ki še vedno nimajo primernega in potrebne stanovanja – opravljen je bil v pobudo komisije in izvršnega sveta lani oktobra in novembra, aktivno pa so pri njem sodelovale občinske skupščine, komisije za vprašanja borcev NOV pri občinskih skupščinah, občinski odbori ZZZB NOV ter gradbeni strokovnjaki stanovanjskih in gradbenih podjetij – je bilo ugotovljeno, da je vseh udeležencev NOV, vključno s kmeti-borci, ki še vedno nimajo rešenega stanovanja, vključno s kmeti-borci, skupno 14.630. Tako se je razlika med predvidenimi in potrebnimi sredstvi znatno povečala (prejšnja evidenca je govorila o kakih 2.000 primerih borcev, ki so potrebni ustreznih stanovanj). Za kritje vseh teh potreb bi moral imeti na razpolago 435 milijonov din, v posebnem skladu SDK pa se bo do konca leta, kolikor bo še trajala ta akcija, zbralo nekaj 120 milijonov din. Ker bo torej denarja premalo, je bilo treba poiskati ustrezen način delitve, da bi pomagali do stanovanja res najpotrebnejšim borcem. Člani komisije so se zato zavestno odločili za edino pravilna in primerna načela za delitev sredstev, ki so jih uveljavili z naslednjim: ta akcija mora temeljiti na solidarnosti, se pravi, da mora reševati stanovanjske probleme udeležencev NOV, ne glede na to, kje živijo. Tako se je med petimi možnimi variantami delitve sredstev komisija soglasno in po vsestranski analizi odločila za najbolj ustrežno.

In kakšne so bile te variante? 1. Ali zbirati v sklad občine 60, 70 ali celo 80 odstotkov sredstev in samo 40, 30 ali 20 odstotkov odvajati v centralni sklad? 2. Ali upoštevati število borcev brez stanovanja na podlagi prvotne evidence, ki je govorila o 2.000 primerih? 3. Ali upoštevati za delitev sredstev v popisu ugotovljene potrebe po najemnih stanovanjih (2.652)? 4. Ali pri delitvi sredstev upoštevati vse potrebe, izkazane v popisu (za najemna stanovanja, za nakup in gradnjo lastnih stanovanj in za adaptacije)? 5. Ali upoštevati samo v popisu ugotovljena sredstva za najemna stanovanja in za adaptacije?

Odlučila se je za peto možnost, se pravi za v popisu ugotovljena potrebna sredstva za nakup najemnih stanovanj in za adaptacije, s čimer bi vsaka občina lahko križla 35 odstotkov v popisu izkazanih potreb. To pomeni, da bi zbrana sredstva zadostovala za ureditev stanovanjskega razmerja najpotrebnejših in socialno najslabših udeležencev NOV.

Na sejo komisije 19. marca so bili povabljeni tudi predstavniki desetih občin, med njimi tudi tistih, ki so imele na predlog odloka in zlasti na ključ razdelitve sredstev določene pripombe. Vsako izmed pripomb je komisija na tej seji posebej obravnavala in so končno vsi skupaj ugotovili, da ta osnutek odloka zagotavlja realno in pomembno materialno podlago, da se končno rešijo stanovanjski problemi borcev, glede na to, da bodo vsa sredstva razdeljena občinam, naj potem samostojno gospodarijo z njimi. Nadalje, daje je na ta način zagotovljena solidarnost pri reševanju stanovanjskih vprašanj borcev, kjer so pri razdelitvi

upoštevane stanovanjske potrebe borcev, ne glede na to, kje živijo; da se pri razdelitvi upoštevajo res samo tisti borci, ki potrebujejo stanovanja, in borci, ki si želijo s skromnimi sredstvi primerno urediti lastno stanovanje ali hišo (zlasti kmeti-borci); prav tako je bilo sprejeto stališče, da naj dobi vsaka občina 35 odstotkov sredstev od potrebnih, ki jih je izkazala pri zadnjem popisu, ter da se s razdelitvijo prelovljiva sredstva iz ekonomsko močnejših občin v šibkejša. Dejstvo je, da namreč, da živi prav v teh gospodarsko šibkejših občinah tudi največ borcev, ki za to najbolj niso krivi, in kadar njihovih stanovanjskih problemov brez izdatne pomoči ni mogoče rešiti.

Zakaj torej tolikšno nerazumevanje in celo protesti posameznih občin, ki sicer vse proklamirajo načelo solidarnosti, po drugi strani pa ga pojmujejo po svoje in so proti tako zamišljeni in zasnovani pomoči, češ, naj bo solidarnost enaka za vse, tudi za tiste občine, ki so potrebne pomoči. Solidarnost pa je lahko samo ena in je navsezadnje že zdavnaj spoznana. Končno tudi takrat, ko se borci med NOB niso borili za to ali ono občino, temveč za svobodo vse slovenske in jugoslovanske skupnosti. In še točneje: dolžniki borci so se borili tudi na Stajerskem, stajerski na Primorskem, gorenjski na Dolenjskem in mnogi borci tudi po vsej Jugoslaviji ter borci drugih jugoslovanskih narodnosti v Sloveniji. Potem pa naj bi jih oziroma jih je življenje kaznovalo, da žive nekateri danes pač v gospodarsko šibkejših občinah, medtem ko imajo drugi več sreče da so obnogi gospodarsko bogatejših, kjer je bilo do sedaj »ne« »se vedno več možnosti tudi za reševanje borčevskih stanovanjskih zadev.

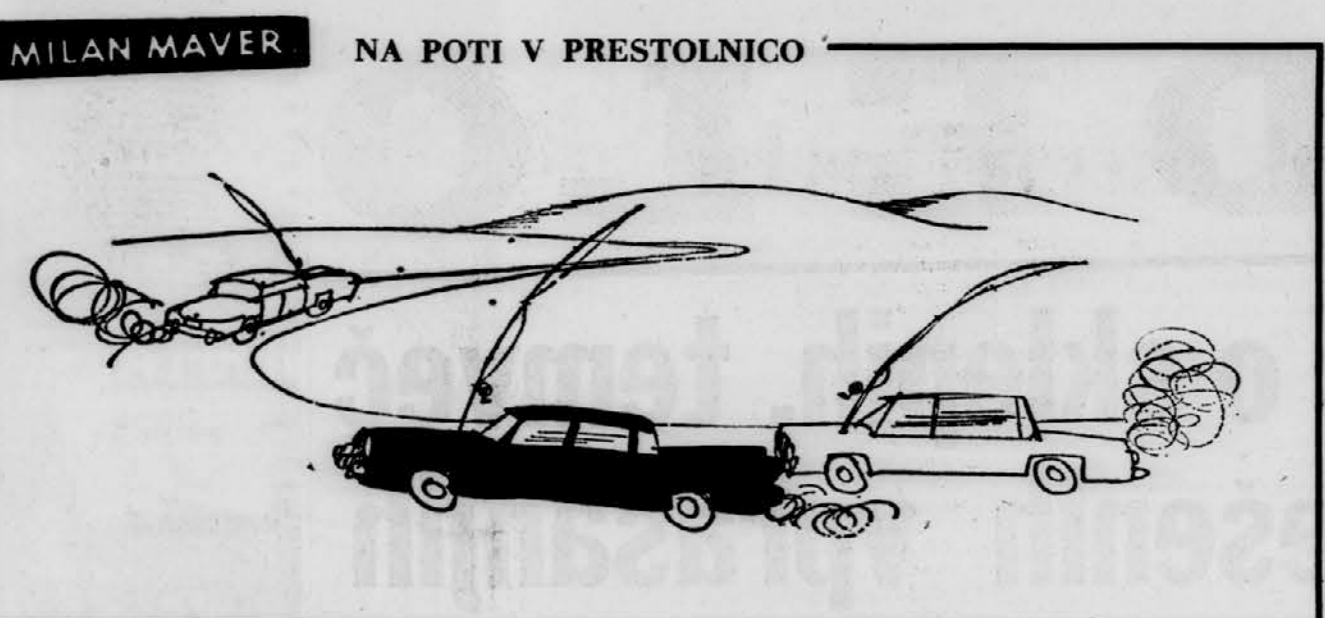
Solidarnost je lahko samo ena, in sicer tista, da končno – in v našo sramoto šele po tolikih letih – rešimo vsaj res najnujnejša stanovanjska vprašanja borcev, ne glede na to, kje živijo, in samo taka solidarnost, da dobi vsaka občina 35 odstotkov denarja za kritje potreb, ki jih je izkazala v popisu. Vse občine tudi zadržujejo, da je bil popis opravljen temeljito, pošteno in z vso resnostjo, in končno, čemu v taka zatiranje dvomiti, če bo vsaka občina z denarnim sumu razpolagala ter bo morala tudi poskrbeti, da bo delitev sredstev med potrebne borce opravljena pošteno in javno.

In končno še to: eden izmed amandmajev na osnutek predloga zdaj predlaga, da naj bi občina zadržala 60 odstotkov zbranih sredstev in območje občine, 30 odstotkov naj bi jih razdelili tistim občinam, ki ne dosegaajo na prebivalca 300 din proračunskega dohodka, 10 odstotkov pa naj bi jih uporabili za intervencijo v republiškem centru. Kakšen pa bi bil ta predlagani amandmaj v praksi? Komisija, ki ga je obravnavala in zavrnila, je namreč ugotovila, da na primer občina Metlika pokriva v tem primeru le 2,9 odstotka svojih potreb, občina Rane na Koroškem 70 odstotkov, občina Ptuj in Murska Sobota pa že s 60 odstotimi lastnimi sredstvi vse svoje potrebe. Če pa bi jima dodelili še dodatna sredstva, glede na to, da je njun proračunski dohodek manjši od 300 din na prebivalca, bi vsota razpoložljivih sredstev precej presegla celo vse normalne meje, skratka, dobili bi precej več, kot sploh potrebujemo. Je to logično in pošteno? In kje je zdaj tu načelo solidarnosti?

Imejmo torej pred očmi resnično samo borca, njegovo potrebo po stanovanju ter njegovo dolgoletno siskvo. V tej zadnji organizirani akciji republike mora biti važno samo to, če hočemo dokončno rešiti res najnujnejše stanovanjske zadeve udeležencev NOV. In kakor bo zbranega denarja sicer premalo za vse izkazane potrebe – za vse najnujnejše in najbolj kričeče primere ga mora biti in ga bo dovolj.

Ni torej dovolj proklamirati solidarnost in se v nadelu izrekat zanj, s prstom pa kazati čez občinsko mejo k sosedu, ki bo zaradi načela solidarnosti dobil morda enakega denarja. Naša solidarnost naj bo vsestranska, dejanska in resnična.

VANDA SKODNIK

Žirovci bodo imeli referendum

Do volitev tjašje za oba tabora Žirovcov, od katerih hoče prvi v Škofjo Loko, drugi v Logatec

V Zireh je vročica. Osem let potem, ko je kraj nehal obstajati kot samostojna občina, je na zadnjih zbornih volitvah spet močno izbruhnilo na dan staro vprašanje: Ali se pridružiti škofjelovski občini ali pa še naprej obstajati v okviru logaške občine. Dve strani sta torej v Zireh. Prva vleče na škofjelosko stran, druga ostaja zvesta Logatcu. Tisti prvi pravijo, da je v vseh teh letih napravila logaška občina bore malo za razcvet Ziri. Drugi poudarjajo, da se je kraj v »bлагodejnem logaškem naraščanju«

Razvoj dogodkov je zdaj prišel tako daleč, da na zadnji seji logaške občinske skupščine so se odločili zedinili, da je treba Žirovcem omogočiti referendum, na katerem se bodo prostovoljno odločili za Logatec ali za Škofjo Loko. Sklenili so prav tako, da bodo tak referendum pripravili šele po volitvah. Sklenili so nadalje pred dvema letoma ustanoviti komisijo za razvoj Ziri. Njeni člani bodo dali sodbno o prihodnosti kraja. Občinske upravne službe v Logatcu pa so se že lotile sestavljanja natančne ekonomske analize o tem, kaj so v vseh teh letih Ziri prispevale in kaj dobile. Prava stran namreč deli tudi očitke, da so gospodarsko močnejše Ziri vedno prispevale v občinski proračun kot šibkejša logaška stran.

»Grem tja kamor ekonomika«

Žirovcem Peter Naglič je menda ist, ki naj bi takrat pred osmimi leti odbral položaj zaradi združitve z logaško občino. Bi je prvi predsednik združene logaške občine. Zdaj je sekretar osnovne organizacije ZK v Zireh »Tja, kamor bodo pokazali ekonomski kazalci, tja bom poognil tudi sam,« je rekel. »Nisem se oženil z nobeno komuno. Tudi pred osmimi

Gospodarstvo in čustva

Nekdo Podobnik je sekretar družbenopolitičnih organizacij v Zireh. Takole so o osebni razmerah: »Zdi se mi, da mora biti med ljudmi, ki živijo v eni občini, čim več vezí, tako etničnih in ekonomskih. Zato težimo k Škofji Loki. Poglejte Gorenjski in industrijski bazen je bolj po dobri žirovskemu kot notranjskemu gospodarstvu. Gospodarsko bi torej lahko bile Ziri del celote tega bazena. Sicer pa se Alpina že zdaj navzile občinski mejam povezuje z Gorenjsko, s svojim naravnim zaledjem. Obrat ima v Gorenji vasi. Treba pa je pri vsem tem misliti tudi na čustvene razloge, ki mnoge Žirovce vlečejo na škofjelosko stran. Žirovci se namreč že dolgo s ponosom prilepajo h Gorenjskem. To dejstvo je prav tako pomembno.«

Predsednik krajevnega odbora SZDL Polde Useničnik sprva sploh ni hotel reči nobene o žirovskem vprašanju števila ena. Skušal se je izogniti, rekoč: »Bi moral biti bolj briteh kot sem, da bi kaj rekel o tej stvari.« Končno pa je je spregovoril malce jasneje: »Napredovale so Ziri, napredovale. Bi pa še bolj, če bi bili samostojna občina. Ampak smo premajhni. Gravitacijsko nas sicer stejejo

k škofjeloski občini. Toda sama gravitacija ni še nič. Ne mislim navijati za nobeno stran. Naj se ljudje sami odločijo. Nočem potem sprejemati očitkov, da smo hoteli občane zavajati.«

»Tako v miru smo živeli«

S temi besedami se je predsednik žirovske krajevnne skupnosti Tone Gantar precej očitno ozrl na preteklo čase. »Kot občan sodim, da nimam nobene potrebe in želje, da bi sodile Ziri v škofjelosko občino. Na ljudjem zboru volitev so tudi zahtevali pridružitve k Škofji Loki. Nihče pa ni vedel povedati, kaj imajo oni tam več kot Logatec. Mi iz krajevnne skupnosti smo jim hoteli povedati kaj je res in kaj ni; toda niso nas pustili do besede. Odkar smo v okviru logaške občine, je bilo pri nas precej narejenega. Obnove nam je dala, kar je zmagala. Z občinskimi denarjem smo asfaltirali cesto od Ziri do Sela. Na Selo smo postavili most. Zgradili smo planinsko dom, dva stanovanjska bloka in bencinsko črpalno. Napravili smo vodovod. Tega zares s samoprispevom, ampak tudi občina je dala nekaj denarja. Tri mostove na Mačevski cesti smo zgradili. Na kilometer ceste dobimo iz občinske blagajne 3500 dinarjev. Logaški konec tega nima. Pa še polno podobnih reči smo dobili.«

Polovica vseh zaposlenih v Zireh

Delavci in uslužbeni v zavodni tovarni čevljev Alpina so

prav gotovo najmočnejša in najbolj množična skupina, ki se v Zireh prizadeva za pridružitve k Škofji Loki. Namreč direktorja tovarne, ki je bil na poti, nam je Alpinine nagibe razlagal sekretar podjetja Stojan Pertovt.

»Občina mora biti sklenjena gospodarska enota. V Logatcu se nam kaj takega ni posrečilo. Gospodarsko smo zvezani z Gorenjsko, logaški konec pa z Notranjsko. Trgovina prihaja k nam z Gorenjske. Tu pri nas imajo trgovine zgolj trgovska podjetja iz Škofje Loke in Kranja. In promet? Ljudje se vozijo nakupovati v Loko, v Logatec. Nihče pa ni vedel povedati, kaj imajo oni tam več kot Logatec. Mi iz krajevnne skupnosti smo jim hoteli povedati kaj je res in kaj ni; toda niso nas pustili do besede. Odkar smo v okviru logaške občine, je bilo pri nas precej narejenega. Obnove nam je dala, kar je zmagala. Z občinskimi denarjem smo asfaltirali cesto od Ziri do Sela. Na Selo smo postavili most. Zgradili smo planinsko dom, dva stanovanjska bloka in bencinsko črpalno. Napravili smo vodovod. Tega zares s samoprispevom, ampak tudi občina je dala nekaj denarja. Tri mostove na Mačevski cesti smo zgradili. Na kilometer ceste dobimo iz občinske blagajne 3500 dinarjev. Logaški konec tega nima. Pa še polno podobnih reči smo dobili.«

Polovica vseh zaposlenih v Zireh

Delavci in uslužbeni v zavodni tovarni čevljev Alpina so

prav gotovo najmočnejša in najbolj množična skupina, ki se v Zireh prizadeva za pridružitve k Škofji Loki. Namreč direktorja tovarne, ki je bil na poti, nam je Alpinine nagibe razlagal sekretar podjetja Stojan Pertovt.

»Občina mora biti sklenjena gospodarska enota. V Logatcu se nam kaj takega ni posrečilo. Gospodarsko smo zvezani z Gorenjsko, logaški konec pa z Notranjsko. Trgovina prihaja k nam z Gorenjske. Tu pri nas imajo trgovine zgolj trgovska podjetja iz Škofje Loke in Kranja. In promet? Ljudje se vozijo nakupovati v Loko, v Logatec. Nihče pa ni vedel povedati, kaj imajo oni tam več kot Logatec. Mi iz krajevnne skupnosti smo jim hoteli povedati kaj je res in kaj ni; toda niso nas pustili do besede. Odkar smo v okviru logaške občine, je bilo pri nas precej narejenega. Obnove nam je dala, kar je zmagala. Z občinskimi denarjem smo asfaltirali cesto od Ziri do Sela. Na Selo smo postavili most. Zgradili smo planinsko dom, dva stanovanjska bloka in bencinsko črpalno. Napravili smo vodovod. Tega zares s samoprispevom, ampak tudi občina je dala nekaj denarja. Tri mostove na Mačevski cesti smo zgradili. Na kilometer ceste dobimo iz občinske blagajne 3500 dinarjev. Logaški konec tega nima. Pa še polno podobnih reči smo dobili.«

Polovica vseh zaposlenih v Zireh

Delavci in uslužbeni v zavodni tovarni čevljev Alpina so

Vrhniki in drugod. Toda tudi njihovi dohodki tvorijo občinski proračun.

Sicer pa je ostal predsednik Vinko Haločan ves čas pogovora razočaran predviden mož. Nič dokončnega ni hotel reči. »Ko bodo znani tančni podatki ekonomske analize, tedaj bomo o vsem obvestili občane. Dvomim, da bi gospodarsko močnejše Ziri podpirale šibkejši Logatec. Ne bi pa rad te domneve zanikal, dokler me ne bodo o tem prepričale številke. Za zdaj lahko samo povem, da so lani prispevali Žirovci v občinski proračun kakih 40 odstotkov denarja. Letos bo odstotek približno enak. Pri trdim lahko še temu, da se Ziri temeljito, zgodovinsko in etnično zares nagibajo k Škofji Loki. Gospodarska pa vezava z ločkim koncem pa ne more biti opravičilo za to, da zdaj Ziri po vsej sili hočejo v škofjelosko občino.

Občinske meje namreč niso nobena zapornica za gospodarsko povezavo. Trdim, da Ziri v logaški občini niso bile zapostavljene.«

Č

Pridobitev sodobne kemije

Silikoni v vsakdanji rabi

Silikoni so velika pridobitev sodobne kemije. Uporabljajo jih v najrazličnejše namene in sicer kot tekočine, lake, paste, smole, gume.

K čemu so njihove lastnosti?

■ obstojni so pri visokih ali nizkih temperaturah;

■ kemično so nevtralni;

■ so izolatorji, kar pomeni, da služijo za varovanje pred električnim tokom;

■ varujejo materiale pred učinkom vode; težo ne rjavijo, les se ne napihne, kamen ne razpade, če so obdelani s primerno količino tekočin silikonov;

■ imajo učinkovito mazalno moč: pri nizkih temperaturah preprečijo, da bi ključavnice zamrzle;

■ da se ne penijo itd.

Kje jih uporabljamo?

Tekstil. Obdelava s silikoni naredi tkanine nepremočljive in odporne proti madežem. Madež se na površini posuši, odstranimo ga tako, da ga obrišemo z vlažno gobico. To je zlasti dragocena prednost, kadar gre za pri ali preprogo v jedrnatem kotu. Plase ostane dalj časa nepremočljivi, zlasti če ravnamo z njim pravilno (ne smemo ga mečkati in zvijati).

Unije. Rame emulzijske kreme za usnje vsebujejo tudi dodatek silikonskega olja. Silikonsko olje je gosta tekočina, ki ima predvsem to lastnost, da naredi na kakršnikoli površini tenak film,

ki ne prepušča vode in vlage.

Kovine in steklo. Silikoni varujejo avtomobile, ki so na odprtem, na snegu ali v prahu. Vsa sredstva za nego karoserij (poliši) vsebujejo silikone, prav tako tudi sredstva za pomivanje avtomobilov. Silikonska sredstva z razpršilec (spray) učinkovito čistijo kromirane predmete. Ta sredstva lahko uporabimo tudi za zaščito bakrenih ali srebrnih svečnikov pred oksidacijo. Z njimi lahko zaščitimo stene električnih pečice, kadar je ne uporabljamo; potem jih moramo obrisati z vlažno gobico. Silikonska prevleka štiti notranjost oken pred paro, zunaj njo površino oken pa pred madeži dežnih kapelj.

Taka silikonska prevleka

je sicer obstojna, vendar ni trajna, občutljiva je proti drgnjenju, ter sama počasaj izginja zaradi drgnjenja delcev prahu.

Silikonske obloge varujejo tudi: kuhinjsko posodo pred drgnjenjem, vendar so jim v zadnjem času na tem področju zamenjale obloge iz umetnega masla (n. pr. telefon).

Les. Silikonske pogosto uporabljajo tudi za zaščito lesa. To so na primer silikonska lesčilna sredstva za nego parketa, ki jih vsi poznamo. Ti izdelki štitiijo tla pred vlago in izollirajo. Silikonska lesčilna sredstva z lahkim nanosemo in razmažemo po tleh, z njihovo pomočjo je ločenje tal lažje in hitrejše. Silikonska lesčilna sredstva tvorijo zaščitni film. Nova plast se spoji s prejšnjo, jo okrepi, poveča lesk in odpornost proti vlazi. Tla je potrebno mazati na tanko ter v začetku bolj pogosto. Šele po 4 ali 5-kratni uporabi dajejo nekatera sredstva dobre rezultate.

Kozmetika. Silikonska sredstva uporabljajo končno tudi za izboljšanje kozmetičnih izdelkov: štitiijo površino kože, ohranjajo njeno mehko, imajo čistilo sposobnost ter so kemično nevtralni. Našli jih boste v kremah, tako v zaščitni kremi Nivea, v nekaterih kremah za sončenje. Najdemo jih v nekaterih lakih ter rdečilih za ustnice, kjer posepešujejo bleščate videz. Silikonska sredstva so tudi v nekaterih kremah za britje, kjer njihova odlična mazalna sposobnost omogoča, da je britje lažje.

Gospodinja mora vedeti

Aluminijasta posoda tako in drugače

Aluminijasta posoda si je že pred mnogimi leti utrla pot v gospodinjstva, predvsem zaradi vrste prednosti. Aluminij je cenen, močan, lahek in trpežen. Je odličen prevodnik toplote in zato še toliko bolj ustrezen za kuhinjsko posodo. Hitro in enakomerno se ogreva, čeprav ogrevamo posodo samo pri dnu. Porazdelitev toplote po dnu je enakomerna, zato se jedi ne prismoje in se zato tudi bolje kuhajo in pečejo. Pečivo na primer enakomerno porjavi in ima finejšo strukturo.

Aluminijasta posoda je znan svetlo polirana, ročaje pa ima navadno iz aluminijaste bakelite. Pri uporabi moramo upoštevati izredno prevodnost toplote. Posoda se hitro segreje in oddaja vso dodatno toploto neposredno na jed, zato moramo jakost toplote znižati, da se nam jed ne prismoje ali prezipe. Pri tem pa porabimo manj električne energije, pa tudi manj plina za kuhanje.

Poleg omenjenih prednosti pa ima predvsem še nekoliko starejša posoda, to pomanjkljivost, da izgubi svoj lep prvotni videz. V zadnjem času izboljšujejo kvaliteto aluminijaste posode tako, da jo prevlečejo s posebnimi platičnimi masami, npr. s teflonom. Taka posoda ima poleg prejšnjih prednosti še to, da ne porabimo skoraj nič masla za pečenje. Pa tudi po daljši uporabi ne izgubimo svojega prvotnega videza. Za čiščenje oziroma pomivanje je enostavnejše, saj rav-

da ne bo na posodi nepotrebnih kolobarjev. Zelo dobro distilo je tudi kromov prašek. Zelo zanemarljivo posodo pa lahko spoliirate tudi s polirno pasto Furor. Seveda pa jo morate po poliranju še umiti z namiljeno krpo. Očiščeno posodo temeljito oplaknite s toplo vodo in jo osušite. Lahko jo tudi zbristete. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Če uporabljate aluminijasto ponev za cvrtje, potem ravna-

te z njo tako, da jo osušite. Če krpa pri brisanju počrni, je to znak, da posode niste dovolj namilili in na čisto izplaknili.

Dajmo otroku dobro igračo

Barvni mozaik „Coloredo“

Naše otroke spet lahko razveselimo z dobro in vzgojno igračo. Barvni mozaik, imenovan »Coloredo«, je na prodaj v Nami in uvožen iz Italije. Igrača je sicer razmeroma draga, a brž, ko bomo spoznali njene številne igralne možnosti, ki bodo otroka lepo zaposlile, nam ne bo več žal denarja.

Tudi na pogled je igrača lepa. Material je iz močne plastike in iz obstojnih barv. V šatili je plošča z mnogimi majhnimi luknjicami. V te luknjice otrok po svoji zamisli ali pa tudi po predlogi zatička barvne žebeljčke. Leti so dolgi kak poldrugi centimeter in so živordeči, rumeni, zeleni in modri. Poleg zatičkalne plošče sta še dva predalčka, v kateri otrok po končani igri lahko shrani in po barvah razvrsti žebeljčke. Tako ga že oblika igrače sili k redu in uči pospravljanja. Kaj kmalu bo spoznal, da se bo lažje igral, če bo po vsaki igri vedno lepo pospravil žebeljčke po barvah v predalčke.

Pri nekaterih primerkih te igrače so barvni žebeljčki večji, manjši, nekateri skatle imajo samo žebeljčke z okroglo glavico, druge spet s kvadratom. Poznavalci igre priporočajo skatlo s kvadratnimi žebeljčki, ker jih otrok lažje zatička. Sicer pa bodo to najboljše presodile vzgojiteljice v naših varstvenih ustanovah, ki bodo to igro lahko dobro preizkusile.

Omenili smo že, da ima igrača več igralnih možnosti. Otroku lahko sestavlja mozaik: po predlogi: hišice, rože, rakete, pajake in druge oblike. Poleg tega je v predalčku tudi nekaj listov tankega papirja z narisanimi predmeti. Tak list otrok položi na zatičkalno ploščo in ribo prilepi z žebeljčki. Bolj priporočljivo pa je, da otrok sestavlja mozaik po svoji zamisli in domišljiji. Ob tem uni svoje prste in se ob igra-

či tudi prijetno zabava. Še več. Ta igrača navaja otroka tudi k vztrajnosti in ga hkrati pomirja. Priporočljiva je tudi za tiste otroke, ki se jim iz raznih vzrokov morda tresejo roke. Strokovnjaki so pri tej igri ugotovili, da se je pri mnogih otrocih treseča roka pri zatikanju žebeljčkov umirila.

»S »Coloredom« se bo dobo zabaval tudi mali bolnik v postelji in ne bo sili iz njega, če bo lahko ure in ure dolgo sestavljal različne slike. Igrača je torej lepa in praktična in jo lahko tudi dobro čistimo. Pri zelo majhnih otrocih pa pazimo, da bo pri igri vedno navzoč tudi kdo od odraslih, da ne bi žebeljček, namesto na ploščo, romal v nos, usta ali ušesa.

Starica Pogačnik-Toličič

Gobe rastejo skoraj vse leto

Za marčnicami so na vrsti mavrahi

Marčnice dozorevajo, temnejšo, propadajo, iz zemlje pa že lezejo naslednje spomladanske gobe — smrkci ali mavrahi. Smrkci se po zunanjosti razlikujejo od najbolj navadne oblike gob, ki jih sestavljata polkrožen ali sploščen klobuk in bet. Mavrahi klobuk je jajčast, stožčast, koničast, zvončast, po čemer jih ločimo med seboj in tudi imenujemo: koničasti, visoki, šiljasti, zvončasti smrkci.

Gobe dosežejo zelo različne velikosti, barve klobukov pa so različne, od svetlo okrašt, rjave do sivkaste in rjav-olivno zelenkaste. Beti so beli, včasih nežno rumenkasti, največkrat spodaj, pri nekaterih vrstah tudi zgornaj nekoliko odelbeljeni.

Kje nabiramo mavrahe? Mavrahom prija vlažna rastišča, zato se radi naselijo na travnatih mestih vzdolž potokov, med redkim grmovjem, v listnatih gozdovih, pod jesi, v obcestnih jarkih in parkih. Njihov čas sta meseca april in maj. Nevarnost zastrupitve nastane, ker med mavrahi ni strupenih. In kako je z mavrahi v kuhinji?

Kdor jih pozna in jih je poskusil, samo obzluje, da so že tako zredčeni. Temu se pridružuje še ena pomanjkljivost. Gobe so namreč vot-

le in imajo zato silno malo mesa. Nič čudnega torej, če najdemo v gozdu lepo okrašene suhe gobe, ki niso segnile, ampak se stoje posušile. Očiten dokaz, da so mavrahi izvrstne gobe za sušenje. Ker so izredno aromatične, jih ali cele ali kot prah dodajamo jedem, ki jim želimo izboljšati okus.

Priprava oziroma čiščenje smrkov je zelo zahtevno delo. Klobuk s svojo vdolbinasto površino je kot nalašč skrivališče za različne mrčes, smeti in zemljo. Zato jih najprej previdno očistimo — imajo zelo krhko meso — nato jih operemo in prevremo, da bolj zagotovo očistimo, nemo se ostanke umazanije in peska iz podolžnih in prečnih letvic.

Smrkce serviramo kot delikateso. Zato jih ponudimo za začetno jed. Ker so edini med gobami volti, jih lahko nadevamo. Med nadevi izbiramo tople in hladne. Za tople so odlični možganov, perutinski ali jetrni nadevi, hladni pa sestavljamo iz gnjati, zelenjave, sira, skute in jaja.

Smrkce nadevamo cele ali jih podolžno prerežemo kot polni papriko. Za cele potrebujemo manj nadeva kot za prerežene. Kadar polnimo cele, ker jim hočemo ohraniti obliko, jim pri vrhu odrežemo košček klobuka, lahko pa jih podolžno zarežemo, napolnimo in položimo na krožnik s prerezano strano navzdol, da jo zakrijemo.

Samo po sebi je ujemno, da gobe pred nadevanjem skuhamo. Vodi dodamo namesto soli malo Vegete, kadar bomo ponudili tople; če pa smo se odločili za hladne, prilijemo še malo kisa, dodamo nekaj zrn popra in lovrov list ter žličko sladkorja. V taki marinadi jih pustimo pol ure, da se malo preprijajo.

Obakrat pristavimo gobe z zelo malo tekočine. Nikoli je ne zavremo, ampak uporabimo za nadev, če je pre-

va, ki v začetku pomlad seveda še ni lepo počitniško zjava.

Če se veselite kostimov z dolгими jopicami in širokimi krili, se lahko veselite še za druge modne možnosti: kostimov v športnem »saharskem« stilu. Poleg modelov, ki smo jih pravkar opisali, marveč zopet živahno korakajo po modni poti — samo za kratek čas pozabljeni — saharški modeli, modeli izrazito športnega kroja, ki vedno spremljajo garderobne tisti, ki jih zanimajo tropске dežele. Včasih smo tem modelom rekli tudi safari

modeli. Zanje pa je značilna svetla peščena barva, našiti šepi, ki se ponavadi ponovijo tudi na prsnem delu jopice in imajo skoraj obvezno gubo (glej desno skico). Seveda takšni jopici lahko dodate še pas, ki ga ima letošnja moda prav posebno rada, lahko ji dodate šal, brez katerega sedanja moda kar ne more shajati, poigrate se lahko z manštetami in z nad njimi rühlo nabranimi rokavom, izberete lahko čisto preproste ali pa lesene gumbce. V takšnem kostimu boste udobno potovali in dobro se boste počutili

„Šešir“ za ženski svet

Pestra izbira klobukov

V »šeširju« so, kar zadeva ženske klobuke, zadovoljni z zimsko sezono. Prodali so jih kakih 20.000, to je za četrtno več kot lansko zimo. Napredek je torej precejšen. Vendar pa v škofjeloški tovarni menijo, da je potrošnja ženskih klobukov pri nas še vedno skromna.

Pozimi je bilo povpraševanje predvsem po klobukih v svetlejših, nevtralnih barvah,

h katerim je mogoče obleči plašč različnih temnejših barv, čeprav je moda priporočala tudi temnejše klobuke. Za prihodnjo zimo pa moda sploh napoveduje predvsem temnejše barve klobukov. Vendar v škofji Loki iz kušeni pravijo, da se pri nas to ne bo uveljavilo.

Za letošnjo pomlad bodo klobuki pretežno svetli. Čeprav se vreme nikakor noče ogreti, je prodaja spomladanskih klobukov že zasedla. Spet opažajo, da sta najbolj priljubljeni barvi bela in alabastr, manj pa rumena in rožnata.

Pri obliki je še več poudarka širokim, rahlo valovitim kračcem. Zgornji del klobuka ima bolj moško obliko, kar se posebno lepo prilaga športnim plaščem.

I. S.

Čaka nas spomladansko čiščenje

Kako bomo oprali zavese?

Zavese se hitro zaprašijo, umažejo in tam, kjer se v prostoru kadi, se močno navzamejo vonja po nikotinu. Na srečo ostane umazanija le na površini vlakna, tako, da se pri pranju hitro odstrani. Kljub temu pa so zavese pri pranju izredno občutljive.

Bombažne zavese, zavese iz nylona, diolena, viskozne in acetatne vse ali čipkaste zavese boste oprale takole:

Smestite zavese z oken in odstranite z njih ključice, obročke in druge kovinske dele. Potem jih izprašite s stresanjem, da odstranite iz njih največji prah. Nato jih potopite za 15 minut v čisto hladno vodo.

Ko jih dvignete iz vode, pazite, da dvignete vse naen-

krat, sicer se lahko zavese zaradi teže vode raztrgajo. Zlasti je to važno pri bombaževastih in čipkastih zavesh. Zatem jih operite v mlačni raztopini blagodej-tergenta (peril, nilla ipd.). Med pranjem jih ne mencajte, temveč samo na lahko stiskajte, kot volno. Če je pral na raztopino zelo umazana, ta postopek ponovite. Potem jih do čiste

**AJ JE ČAS, PRIDRUŽITE SE
NSKI DRUŽINI POTROŠNIKOV**

KUPITE NEDAVNO DOTISKANO KNJIGO

„PČELE KRILATI FARMACEUTI“

ki prinaša vse o čebelah in njihovih izdelkih – medu – kot hrani in zdravilu, čebelnem strupu, čebelnem vosku, propolisu, cvetnem prahu in matičnem mlečku.

Čebelarji, ljubitelji narave in vsi tisti, ki jih zanima zdravje in dolgo življenje, bodo našli v knjigi mnogo koristnih nasvetov in navodil.

Knjiga je nujno potreben priročnik v vsakem domu. Avtor knjige je sovjetski znanstvenik N. P. Jorj, prevedel pa jo je naš znani čebelarski veteran T. R. Jevtič.

Knjigo lahko dobite pri čebelarskih organizacijah in pri knjigarniški mreži, neposredno pa pri založniku POSLOVNEGA UDRUŽENJA ZA PCELARSTVO JUGOSLAVIJE, Beograd, Knez Mihailova 47/I. Za naročila več kot 10 knjig priznava založnik popust 20 odstotkov. 2884

ZAVOD SR SLOVENIJE ZA STATISTIKO LJUBLJANA, Vožarski pot 12

Komisija za razpis delovnih mest razpisuje prosta delovna mesta:

1. DVEH REFERENTOV za statistiko narodno gospodarskih bilanc
2. REFERENTA za statistiko zunanje trgovine
3. REFERENTA za statistiko gradbeništva in stanovanj
4. REFERENTA za pripravo dela v mehanografskem centru
5. REFERENTA za organizacijo in vodenje registra prebivalstva
6. REFERENTA za vitalno in selitveno statistiko
7. REFERENTA za pravno službo
8. TEHNIKA za popravilo in vzdrževanje mehanografskih strojev

Na razpis se lahko prijavi, kdor izpolnjuje poleg splošnih še naslednje pogoje:

- pod 1. in 2.: ekonomska fakulteta ali druga ustreza visoka šola, prednost imajo kandidati ekonomske smeri;
- pod 3.: ekonomska ali gradbena fakulteta;
- pod 4.: visoka izobrazba ekonomske, elektrotehnične, matematične ali podobne smeri;
- pod 5.: pravna fakulteta ali visoka šola upravne smeri;
- pod 6.: pravna fakulteta ali druga ustreza visoka šola;
- pod 7.: pravna fakulteta;
- pod 8.: srednja tehnična šola elektro šibki tok.

Prednost imajo kandidati s prakso in odsluženim vojaškim rokom.

Za vsa razpisana delovna mesta je predvideno poskusno delo in testiranje. Osebnih dohodkov so določeni po pravilniku zavoda. Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru. Pismene ponudbe s podatki o strokovnosti in dosedanjem strokovnem delu, kolkovane z 0,50 din pošljite komisiji za razpis delovnih mest zavoda najkasneje v 15 dneh po objavi tega razpisa.

ZAVOD SR SLOVENIJE ZA STATISTIKO obvešča, da sprejema prijave za opravljanje izpitov iz statistike za vse stopnje strokovnosti. Kandidati za strokovne izpite se prijavijo na obrazcu 0,66, ki ga je izdala Državna založba Slovenije, z navedbo roka, v katerem želijo opraviti izpit. 2873

PODJETJE

»VLADO BAGAT«
trgovska organizacija – Zadar

objavlja
OGLAS o prostih delovnih mestih za:

1. prodajalca – mehanika v prodajalni »BAGAT« LJUBLJANA
 2. učitelja TEČAJA PRODAJALNE »BAGAT« LJUBLJANA za delo na terenu
- POGOJI: pod 1.: KV precizni mehanik za popravila in vzdrževanje silvalnih strojev z najmanj 5 leti prakse v stroki.
- pod 2.: VKV ali KV krojačica z najmanj 3 leta prakse v stroki.

Poskusno delo bo 30 dni.

Osebnih dohodkov po pravilniku o razdelitvi osebnih dohodkov trgovske organizacije BAGAT.

Rok za sprejem ponudb je 8 dni od dneva oglaševanja.

Ponudbe pošljite na naslov: Trgovska organizacija »BAGAT«, Ljubljana, Gosposvetska cesta 8. 2894

Za vedno nas je zapustil naš ljubi oče, stari oče, brat

Anton Dekleva

strojnik v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 8. aprila 1969 ob 17.30 iz Antonove mrliške vežice na Zaloh.

Zaluzoči:

otroci: Marija, Zvona, Jožica, Marjeta, Nino, Peter, Franci, Dani, Zdravko, z družinami, Jana, Marko, Janez, sestra Ana in drugo sorodstvo.

Ljubljana, Konjic, Tržič, 6. aprila 1969.

V 81. letu starosti je došla naša najdražja mama, sestra, teta in babica

Marija Goli

rojena MIKLIC, Stravsna mama

Pogreb pokojnice bo v torek, 8. aprila 1969, ob 16. uri izpred hiše žalosti na farnem pokopališču v Rudniku

Zaluzoči:

hčerka Pepca, sinova Karel in Ivan z družinami, sestra Pepca in drugo sorodstvo

Rudnik, Ljubljana, Šmarje-Sap, 6. aprila 1969

Ivan

in

Minka Kodrič

Pogreb bo 7. aprila 1969 ob 15.30 izpred hiše žalosti na Javorniku, Savska cesta 9.

Zaluzoči:

mama Gilka Pretnar, ata in mama Kodrič, brat Minke Franci z družino, sestre Ivana, Jožica in Vera z družinami.

Jesenice, Poljsica, Kranj, Beljak, 6. aprila 1969.

Časopisno in grafično podjetje

»DELO«

LJUBLJANA, TITOVA 35

nujno potrebuje in vzame v najem

GARAŽO

za 10 tovornih in kombiniranih vozil

V pošte pridejo prostori, ki so najbližji sedežu podjetja in znaša njihova uporabna površina najmanj 300 do 400 kvadratnih metrov. Ponudbe sprejema sekretariat podjetja, Ljubljana, Titova 35.

Upravni odbor

INDUSTRIJSKEGA PODJETJA
»VARSTROJ« LENDAVA

vabi k sodelovanju in razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. VODJE delovne enote varilne tehnike,
2. VODJE delovne enote izolacij,
3. Delovno mesto PRIPRAVNIKA v proizvodnji varilne tehnike – tehnolog v proizvodnji varilnih aparatov,
4. Delovno mesto PRIPRAVNIKA v proizvodnji varilne tehnike – monter, varilec, preizkušalec varilnih aparatov,
5. Delovno mesto PRIPRAVNIKA v finančno obračunski službi – knjigovodstvo osebnih dohodkov in blaginjsko poslovanje,
6. Delovno mesto PRIPRAVNIKA v delovni enoti izolacij – priprava dela in montaža izolacij vseh vrst,
7. Delovno mesto PRIPRAVNIKA v delovni enoti instalacij – priprava dela in montaža vodovoda, centralne kurjave in plinovoda.

Zahtevani pogoji poleg splošnih pogojev:

Pod 1.: dipl. elektroinženir za šibki tok z enoletno prakso ali dipl. strojni inženir s poznavanjem proizvodnje varilne tehnike z enoletno prakso ali elektroinženir smeri šibki tok in dve leti prakse ali strojni inženir s poznavanjem proizvodnje varilne tehnike in dve leti prakse.

Znanje enega svetovnega jezika.

Pod 2.: dipl. strojni inženir z enoletno prakso ali strojni inženir z dve leti prakse.

Znanje enega svetovnega jezika.

Pod 3.: dipl. elektroinženir.

Pod 4.: elektroinženir.

Pod 5.: ekonomski tehnik.

Pod 6.: strojni tehnik.

Pod 7.: strojni tehnik.

Zahtevane kandidate vabimo, da se zgledajo v podjetju in se seznajajo s programom podjetja in poslovanjem.

Samsko ali družinsko stanovanje po dogovoru.

Pismene ponudbe s potrebnimi potrdili pošljite upravnemu odboru podjetja najpozneje do 20. aprila 1969. 2880

Razpisna komisija za razpis delovnega mesta glavnega direktorja

KMETIJSKEGA KOMBINATA PTUJ

razpisuje prosto delovno mesto

GLAVNEGA DIREKTORJA PODJETJA

POGOJI: a) visoka šolska izobrazba ekonomske, agronomske, pravne ali druge ustrezne smeri, ki so zastopane v kombinatu in 5 let delovne prakse, od tega 2 leti na vodilnem delovnem mestu v gospodarstvu;

b) višja šolska izobrazba ekonomske, agronomske, pravne ali druge ustrezne smeri, ki so zastopane v kombinatu in 8 let delovne prakse, od tega 5 let na vodilnem delovnem mestu v gospodarstvu. Kandidati naj vložijo pismene prijave, ki morajo vsebovati: rojstne podatke, točen naslov in opis dosedanjih zaposlitev.

Prijave za razpisano prosto delovno mesto sprejema komisija vključno do 6. maja 1969. Družinsko stanovanje je zagotovljeno. 2865

Dotrpela je naša ljubljena

Ela Verovšek

roj. ZUPANCIC

Pogreb bo v torek, 8. aprila 1969, ob 16.45 iz Andrejeve mrliške vežice na Zaloh

Zaluzoči:

mož Branko, brata Herman in Edvard z družinami ter drugo sorodstvo

Ljubljana, 6. aprila 1969

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma umrl v 67. letu starosti moj mož

Jože Cviklj

Pogreb pokojnika bo v ponedeljek, 7. aprila 1969, ob 16. uri

Leži v mrliški vežici na kranjskem pokopališču

Zaluzoča žena Antonija in drugo sorodstvo

Kranj, Stražišče, 5. aprila 1969

Sporočamo žalostno vest, da nas je prežgoda tragično zapustil dragi mož in očka, sin in brat

Janez Fabjan

elektromonter IMP Ljubljana

Pogreb dragega pokojnika bo 8. aprila 1969, ob 14. uri na pokopališču Mirna peč

Zaluzoči:

žena Fani, sin Igorček, oče, bratje, sestre in drugo sorodstvo

VICTOR GUN
LEP DAN ZA UMOR

40. nadaljevanje

»Tako je. Če bi strica kdo videl, ko bi odhajal, bi nam to popolnoma pokvarilo načrt. Rekel mi je, da bo šel peš skozi park do kraja, kjer ga je čakal Loveridge – pa se benti, ker je moral nesti dva težka kovčka. Nameravala sta se odpeljati v London, kjer bi nekaj ur počivala v majordomev stanovanju, potem pa bi se stric odpeljal s škotskim ekspresom.«

»Hudič!« je jezo vzkliknil Cromwell. »Več ko slišim o tej stvari, bolj se čudim neverjetni norosti ljudi, ki so na videz popolnoma zdravi in razumni!«

»Nikdar v življenju ne bom več napravil nobene šale!«

»Upam, da mislite resno. Torej, ne razburjajte se, Cartwright, toda začeti morava s tistimi ljudmi, ki so vedeli za potegavščino. Nekdo je ubil vašega strica in morilec je moral vedeti, kaj se pripravljala.«

»Ali ste nori?« Pa menda ne namiguje, da bi bil majordom, Willy ali... »Rekel sem vam, da se ne razburjajte. Katerikoli izmed teh treh bi bil zlahka umoril vašega strica. Vzemiva majordoma. Ta je imel najlepšo priložnost. Bil je tam, tako rekoč na samem kraju... Da, in potem bi bilo tudi jasno, zakaj dekletu ni ničesar povedal. Ali se vam ne zdi, da bi šel majordom zlahka skozi park do hiše, se splazil v knjižnico in tam ubil sira Herberta? Žive duše ni bilo nikjer, vsi dokazi pa obtožujejo.«

»Ampak stric bi bil zagnal krik in vik...«

»Nič ne kriči, kadar ga nekdo od zadaj nepričakovano do smrti pobije.« mu je segel v besedo Cromwell. »Vaš stric ni imel nobenega razloga, da bi sumil majordoma, zato ni bil pripravljen na tak napad. To velja ravno tako za Shotterja in Handieja. Eden ali drugi se je lahko vrnil in ubil vašega strica. Dokler ne bomo imeli v rokah več dejstev, ne morem reči ničesar gotovega.«

»Ne verjamem, ne morem verjeti.« je zamrmral Bertie. »To je nemogoče. Majordoma poznam vse življenje. Odhoden vojak s čudovitimi sprječevali.«

»Vi nimate toliko izkušenj z zločini kot jaz.« je trpko rekel Cromwell. »Presenečeni bi bili, če bi vedeli, koliko zločin v zagrabi ljudje za breznačno preteklostjo! Skušajva je vpražati re. In pomislite samo, kako silna je morala biti skušnjava v teh norih okoliščinah! To je bila edinstvena priložnost, da je morilec lahko varno umoril sira Herberta Cartwrighta – grešni kozel je bil že pripravljen. Zanima me.«

»Zanimajo me.« je zamrmral Bertie. »Zanimajo me.« je zamrmral Bertie. »To je nemogoče. Majordoma poznam vse življenje. Odhoden vojak s čudovitimi sprječevali.«

»Vi nimate toliko izkušenj z zločini kot jaz.« je trpko rekel Cromwell. »Presenečeni bi bili, če bi vedeli, koliko zločin v zagrabi ljudje za breznačno preteklostjo! Skušajva je vpražati re. In pomislite samo, kako silna je morala biti skušnjava v teh norih okoliščinah! To je bila edinstvena priložnost, da je morilec lahko varno umoril sira Herberta Cartwrighta – grešni kozel je bil že pripravljen. Zanima me.«

»Zanimajo me.« je zamrmral Bertie. »Zanimajo me.« je zamrmral Bertie. »To je nemogoče. Majordoma poznam vse življenje. Odhoden vojak s čudovitimi sprječevali.«

GOSTINSKO TRGOVSKO PODJETJE

»CENTRAL« KRANJ

razpisuje prosti delovni mesti:

receptorja

srednješolska izobrazba – pogoj: moški star najmanj 25 let z znanjem dveh tujih jezikov (obvezno znanje nemškega jezika). Delovno razmerje za nedoločen čas. Poskusno delo 2 meseca.

KV kuharice

samsko stanovanje zagotovljeno.

Pismene ponudbe sprejema splošni sektor podjetja »Central« Kranj, Majstrov trg 11/I. 2867

Po 14. členu zakona o organih za kaznovanje prekrškov (Uradni list SRS, št. 13/66)

razpisuje komisija za volitve in imenovanja

SKUPŠČINE OBČINE TOLMIN

prosto delovno mesto

SODNIKA

za prekrške skupščine občine Tolmin

Kandidati, ki izpolnjujejo z zakonom predpisane pogoje (15. in 32. člen zakona o organih za kaznovanje prekrškov), naj se priglasijo komisiji za volitve in imenovanja skupščine občine Tolmin v 30 dneh po objavi razpisa. 2876

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA STA TRAGIČNO PREMINILA DOLGOLETNA SODELAVCA PODJETJA IMP, LJUBLJANA

JANEZ ŽGAJNAR

ELEKTROMONTER

POGREB BO V TOREK, DNE 8. APRILA 1969 OB 16. URI IZ JANEZOVE MRLIŠKE VEŽICE V LJUBLJANI

IN

JANEZ FABJAN

ELEKTROMONTER

POGREB BO V TOREK, 8. APRILA 1969 OB 14. URI NA POKOPALIŠČU V MIRNI PEČI

VESTNA SODELAVCA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

KOLEKTIV IN SINDIKALNA PODRUŽNICA
INDUSTRIJSKO MONTAŽNEGA PODJETJA, LJUBLJANA

LJUBI ME...
NE LJUBI ME...

čemu ugibanje, če vam tudi na to vprašanje lahko odgovori HOROSKOP v reviji stop

PSIHIATRIČNA BOLNICA IDRIJA

razpisuje prosto delovno mesto

VIŠJE MEDICINSKE SESTRE

POGOJ: višja šola za zdravstvene delavce.

Prošnje, kolkovane z 0,50 din bo sprejemala uprava Psihiatrične bolnice Idrija 15 dni po objavi oziroma do zasedbe delovnega mesta. 2890

Inštitut za narodnostna vprašanja

V LJUBLJANI
CANKARJEVA 5/II

razpisuje prosto delovno mesto

DOKUMENTALISTA (strokovnega sodelavca)

v III. raziskovalni skupini

POGOJ: visoka izobrazba (filozofska, pravna ali ekonomska fakulteta), znanje nemščine in strojepisja in 3-mesečna preizkusna doba. Ponudbe z življenjepisom pošljite tajništvo zavoda. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 2894

O DAVKU NA PROMET, CENAH IN MARŽAH

BO POSVETOVANJE za delovne organizacije in organe uprave

V ROGAŠKI SLATINI 8., 9. in 10. V. 1969 – recepcija hotela

»SLOVENSKI DOM« ob 9. uri (napovedano posvetovanje za 8., 9. in 10. april je preloženo na 8., 9. in 10. maj t.l.).

Predavatelji nam tem posvetovanju so

Zoran Popović,

Momčilo Tomić

in Jovan Matović

Cena za posvetovanje je 300 din za udeleženca.

Predplačniki za »PORESKI SAVETNIK« imajo popust 50% v ceni. 2895

Komisija za delovna razmerja

SGP »SLOVENIJA CESTE«

LJUBLJANA, TITOVA 38

vabi k sodelovanju

VEČ ŠOFERJEV

z opravljenim vozniškim izpitom »C« kategorije

Kandidati za sprejem morajo poleg splošnih pogojev po IZDR, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje: da so kvalificirani delavci poklicev avtomobanik, varilec ali ključavničar, da imajo odslužen vojaški rok.

Na delo sprejemamo za nedoločen čas, s pogojem poskusnega dela, ki traja 2 meseca za kvalificirane in 3 mesece za visokokvalificirane delavce.

Delo je terensko. Nagrajevanje zagotovljeno po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Rok za sprejem je 15 dni od objave. Kandidati za sprejem naj vložijo prošnje z življenjepisom na komisijo za delovna razmerja SGP »Slovenija ceste« Avtopark, Ljubljana, Kavčičeva 66. 2903

VELETRGOVINA

»LJUBLJANSKE MLEKARNE«
LJUBLJANA, TOLSTOJEVA 63

razpisuje prosta delovna mesta za:

STROJNEGA KLJUČAVNICARJA

POGOJ: KV delavec s 3-letno prakso

VEČ PRODAJALK

POGOJ: KV trgovski delavec živilske stroke

2 NATAKARJA

POGOJ: KV gostinski delavec

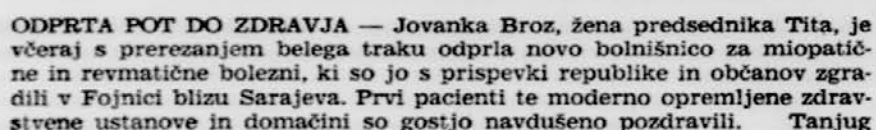
SALDOKONTISTA – izterjevalca

POGOJ: končana ekonomska srednja šola

VEČ PRODAJALCEV SLADOLEDA

POGOJ: končana osemletka in starost 18 let

Poskusno delo 1 mesec, kar pa ne velja za prodajalce sladolede. Ponudbe s potrebnimi dokazili o strokovni izobrazbi sprejema kadrovska služba 10 dni po objavi oglasa oz. zasedbe delovnih mest. 2902

VODJA OPOZICIJSKE STRANKE V DACCI — Na sliki — na odru in z vencem — je vodja pakistanske stranke Awami, Moulama Bašani sredi navdušenih pristašev. Vodja opozicijske stranke se je vrnil v Dacco po sedemnajst-dnevnem potovanju po Zahodnem Pakistanu.

KIT JE NASEDEL — Blizu kraja St. Peter Ording v Nemčiji, se je petnajst ton težak kit prevred približal obali, pa je nasedel na plitvini. Sam si ni mogel pomagati in na pomoč je priskočil Bundeswehr. S helikopterjem in vrvo so skušali potegniti kita v globljo vodo, vendar ni šlo. O nadaljnji kitovi usodi ne poročajo.

Telefoto: UPI

Celovce	4	10		
Gradec	2	11		
Dunaj	3	14		
Muráňo	8	10		
Genova	9	11		
München	8	—		
Zürich	5	—		
Benetke	10	13		

JUGOSLAVIJA:		
	Pretežno jasno, v severo-vzhodnih krajih še oblačno.	Pretežno jasno, v severo-deloma oblačno. Topleje bo.

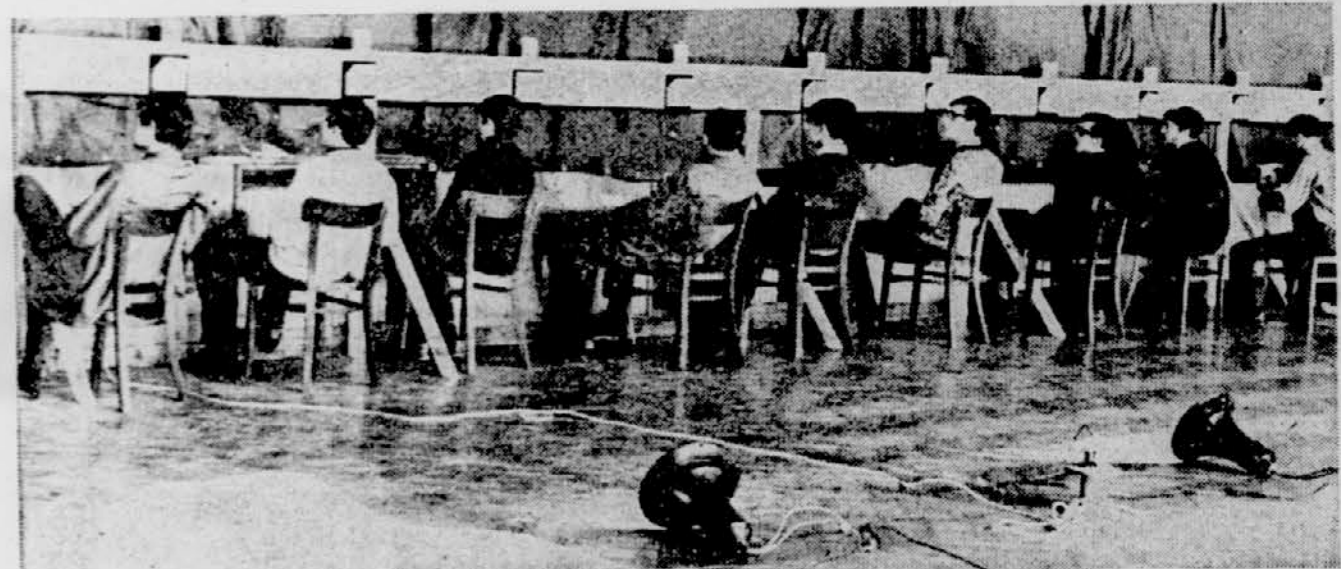
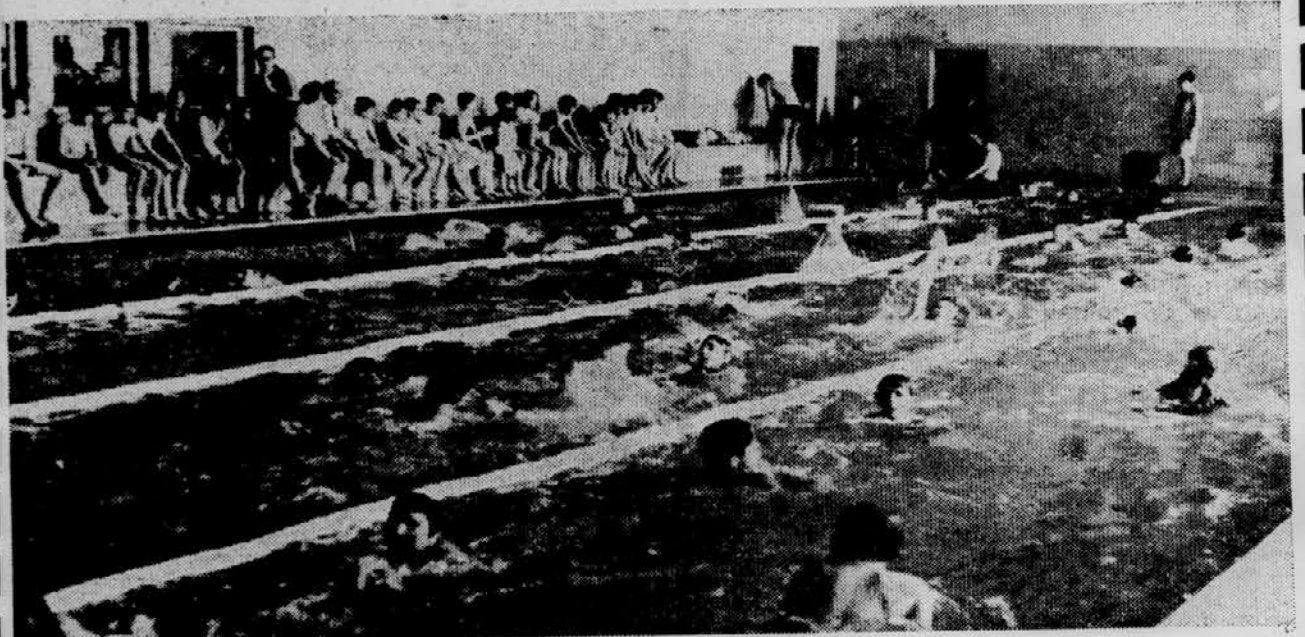
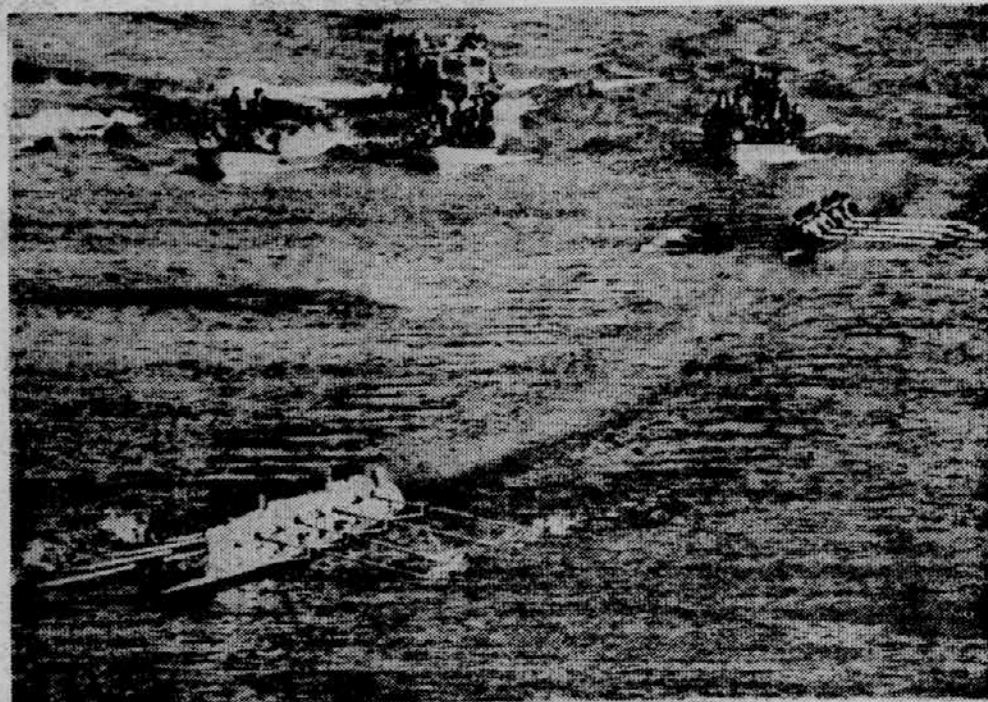
Oblačne razmere ob 7 uri zjutraj

Zidčica Kravace: —3, pretežno oblačno, 180 cm, proge teptane, zidčica na Veliko polje: 1, oblačno, 115 cm; zidčica Zelenica: Ljubljana: belj predor 4, oblačno, 35 cm, vrh Zelenice 0, oblačno, 220 cm, zidčica na Vogel —1, megla, 65 cm pršica na 300 cm podlage. Vse naprave na zgoraj omenjenih postojankah obratujejo. Ljavek: 2, delne meglice, sredina snežne kope, spodaj 25 cm, obratuje zgornja vlečna vlečna. Rateče-Planica: megla, 1, 60 cm, Triglav Kredarica: megla, —390 cm; vlečna Martulji: 3, oblačno, 40 cm, vlečna obratuje. Vlečna Planica: 2, oblačno, 65 cm, vlečna obratuje; zidčica na Španov vrh: 2, oblačno, spodaj 30 cm, sredina 50 cm, vrh 70 cm.

VESLANJE

Še stopetnajstič je bila v soboto na Temzi v Londonu regata študentskih ekip Oxforda in Cambridgea. Ta tradicionalni dogodek je znova privabil ob obrežje reke stotine gledalcev, ki pa niso videli kdo ve kako zanimivega boja. Osmerec Cambridgea (v svetlih majkah) je namreč takoj prevzel vodstvo in ga do cilja več ko 6 km dolge proge stalno povečeval. To je bila 63. zmaga Cambridgea. Telefoto: UPI

STRELJANJE

Več kot 50 najboljših slovenskih strelcev se je v trboveljskem domu Partizana postavilo na strelno črto in se pomerilo za tradicionalno lovoriko »zlato puščico« (zgoraj). Slovesna otvoritev je bila pred domom (sredina levo), v dvorani pa so fantje, ki so kazali zadetke precej brezskrbno sedeli pred tarčami (spodaj). Ljubljancin Dovč je bil 20. (sred. desno).

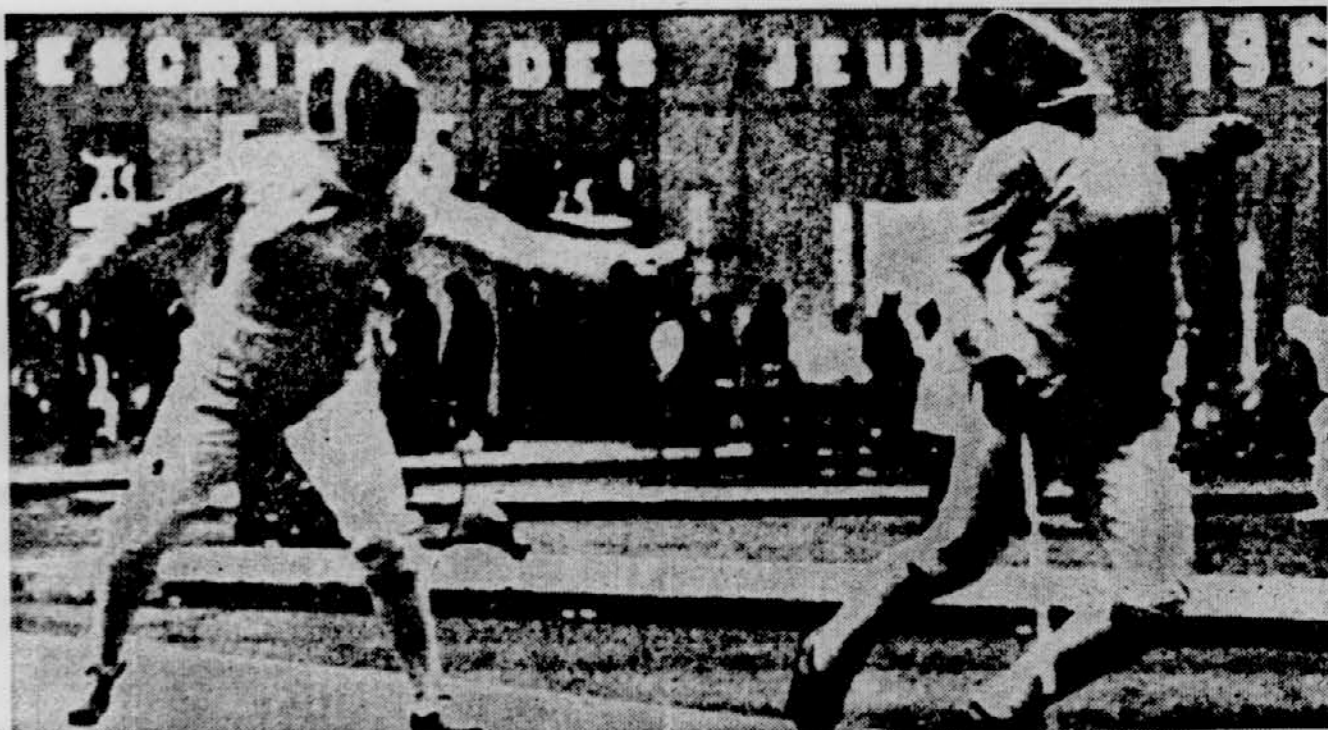
Foto: Svabić

SABLJANJE

V Genovi je bilo svetovno mladinsko prvenstvo v sabljanju. Med dekletki, ki se borijo samo s floretom, je branila naslov zastopnica SZ Kozolenko, ki jo naš posnetek kaže v boju s Castulikovo (CSSR) — desno.

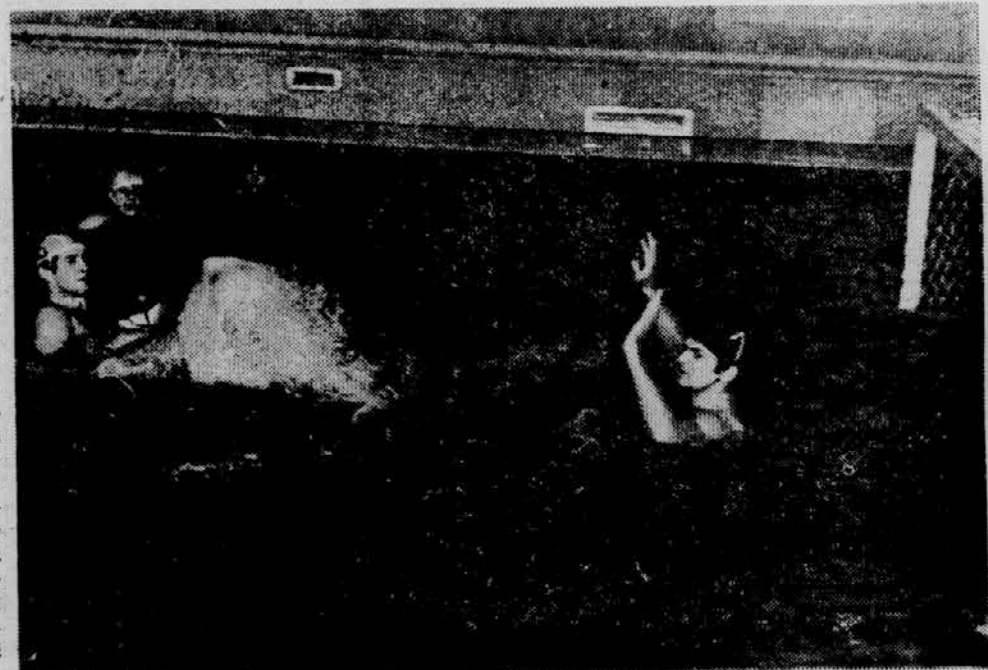
Telefoto: UPI

PLAVANJE

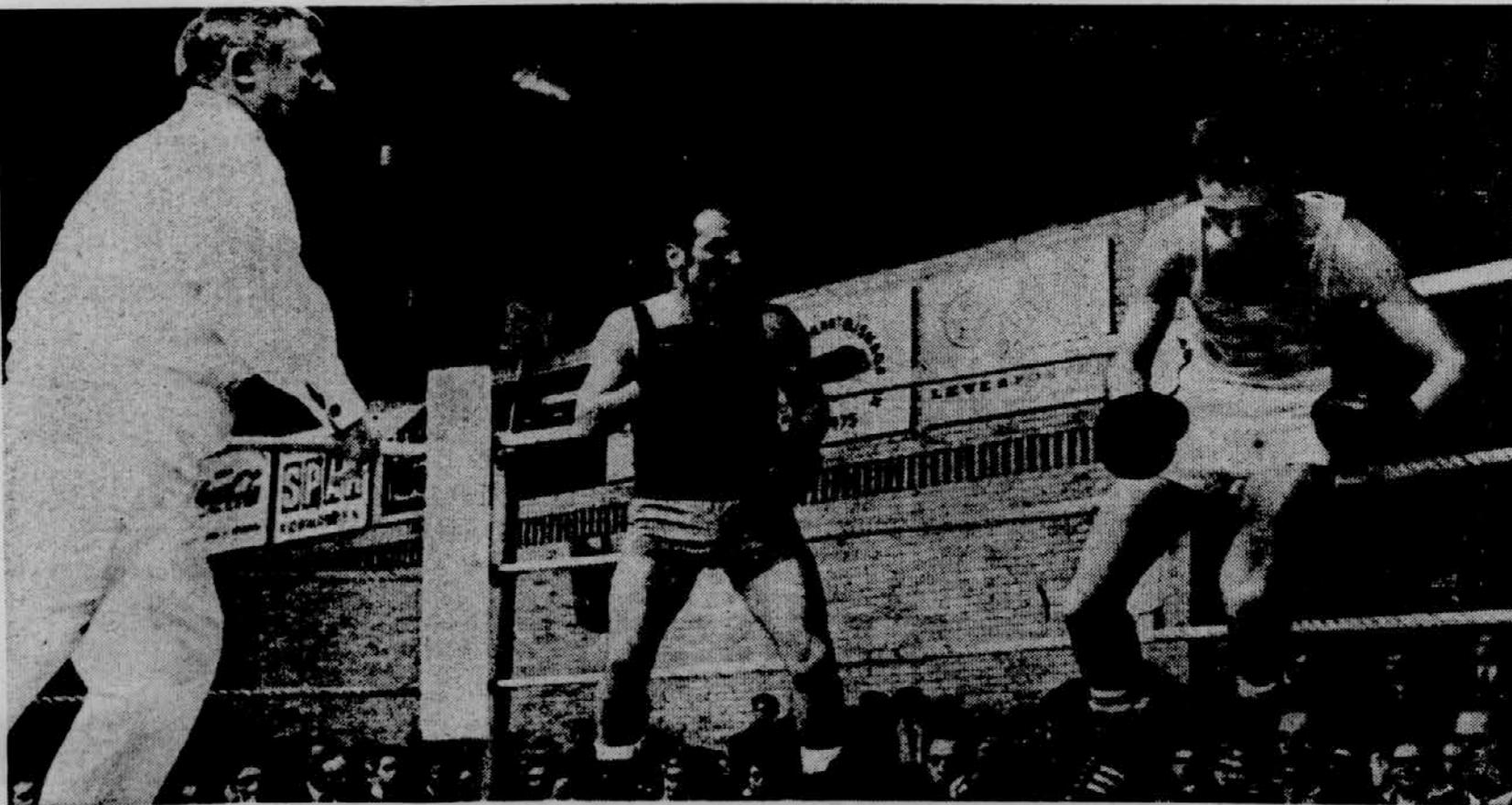
Kranjski zimski bazen je bil v nedeljo poln najmlajših slovenskih plavalcev, ki so se pomerili za republiške zimske naslove (zgoraj). Odlični Kranjčanki Pajntarjeva in Porentova (prva slika v sredini), slednja je dvakratna zmagovalka, sta bili skupaj z Ljubljankama Rusovo (druga v sredini) in Vovkovo (desno) najboljše pionirke. Vaterpolisti Triglava so z zmago nad Koprom potrdili naslov najboljših (spodaj).

Foto: Busić

SMUČANJE

Alpski smučarji še niso končali tekmovalne sezone. V soboto so tekmovali na Zelenici, v nedeljo pa na Pohorju. Jože Gazvoda (Branik) je bil na Zelenici 14. (na sliki), naslednji dan pa si je delil z A. Klinarjem prvo mesto. Foto: Svabić

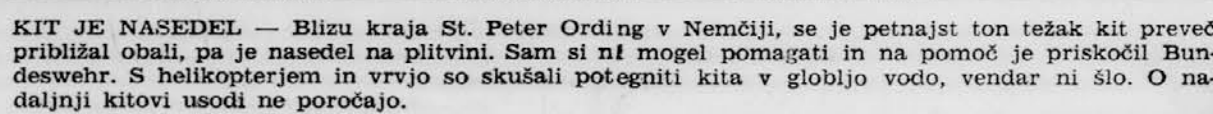
BOKS

V pripravi za evropsko boksarsko prvenstvo, ki bo letos v Bukarešti, je vse več tekmovalj po ringih stare celine. V Københavnu je na primer nastopila poljska reprezentanca in premagala Dansko. Ta zgovoren posnetek se je posrečil reporterju agencije UPI. Olimpijski zmagovalci v polwelterski kategoriji Poljak Jerzy Kulej je takole knockautiral Danca Erika Sivebaeka v tretji rundi njunega dvoboja.

Telefoto: UPI

VODJA OPOZICIJSKE STRANKE V DACCI — Na sliki — na odru in z ven-
cem — je vodja pakistanske stranke Awami, Moulama Bašani sredi navdu-
šenih pristašev. Vodja opozicijske stranke se je vrnil v Dacco po sedemnajst-
dnevnem potovanju po Zahodnem Pakistanu.

Telegrammi

REVIZIJA PLAČ — KARAČI. Predsednik Pakistana Jahja Kan je govoril v Daki, glavnem mestu Vzhodnega Pakistana in med drugim dejal, da bo treba revidirati

placé, ki so jo povečale med nedavnimi nered v državi. Višje plače bodo še izplačevali, vendar se bo administracija takoj lotila revizije.

PREKINITEV ODNOSOV — BEJRUT. Maroko bo zapustilo libanonske interese v Iranu, ker so se razdrli diplomatski odnosi med Libanom in Iranom, Iran je to storil zato, ker Libanon ni hotel izročiti bivšega iranskega generala Baktiara.

TENIS S TUIJIM SRCEM — JOHANNESBURG. Peter Smith, tretji preizceni iz Južnoafriške unije, ki so mu pre-

storičar, ki je hotel izročiti bivšega iranskega generala Baktiara.

PRIZNANJE — Tudi najbrž najbolj znani igralec v svetovni nogometni zvezi, francoski reprezentanec Michel Platini, je včeraj priznal, da je bil leta 1985 v taboru francoske nogometne reprezentacije v Italiji, ko so tam pobili italijanskega nogometaša. Platini je bil v taboru, ker je bil v tisti ekipi francoski reprezentanec, vendar ni bil član ekipe. Platini je bil v taboru, ker je bil v tisti ekipi francoski reprezentanec, vendar ni bil član ekipe.

Prva pakistanska raketa — karaci. V Pakistanu so izdelali svojo prvo dvostopenjsko raketo "Rehmanija". Raketa, ki so jo izdelali na poligonu Soniani, ni pravih zmaganj.

v bližini Karačaja, je poletela 140 kilometrov visoko. S seboj je ponesla 40 kilogramov opreme in naprav za prostožigovo učenje zgornjih plasti atmosfere.

TRGOVINA S KITAJSKO — TORINO. Minister za zunanjo trgovino je izjavil, da si Italija prizadeva razširiti

trgovino z LR Kitajsko in da bi to lahko pripomoglo k vzpostavitvi »političnih odnosov.«

Pa še to:

POGOJ — Zagrebška šola za balet in ritmiko je objavila natečaj za direktorja, v katerem je med drugimi pogoji zahteva, da mora biti kandidat aktiven družbenopolitični delavec.

Vreme 6. aprila 1969 ob 13. uri

The map shows the following weather conditions:

- Maribor:** Sun with a cloud.
- Ljubljana:** Sun with a cloud.
- Zagreb:** Sun with a cloud.
- Koper:** Sun with a cloud.
- Reka:** Sun with a cloud.
- Pula:** Sun with a cloud.
- Beograd:** Sun with a cloud.
- Sarajevo:** Sun with a cloud.

	07	13	VREMENSKA SLIKA: Področje visokega zračnega pritiska nad Srednjo Evropo
Ljubljana	6	12	
Planica	1	6	
Brnik	5	12	
Maribor	5	12	

Celje	4	—	slabi. Območje padavin se je
Slovenj Gradec	3	—	urnaklo med Italijo, k nam
Novo mesto	5	13	pa doteka ob severovzhodnih
Koper	12	18	vetrovih topei in suh zrak.
Kredarica	—7	—3	
Reka	11	16	
Pulj	12	15	

NAPOVED ZA PONEDELEK

Split	13	19
Dubrovnik	13	17
Zagreb	4	4
Beograd	15	6
Sarajevo	3	16
Titograd	11	19
Skopje	10	15
Celovec	4	10
Gradec	2	11

Dunaj	2	14	JUGOSLAVIJA: Pretežno jasno, v severo- vzhodnih krajih še deloma oblačno. Topleje bo.
Milano	8	10	
Genova	9	11	
München	8	—	
Zürich	5	11	
Benetke	10	13	

Snežne razmere ob 7 uri jutraj

Zličnica Kravice: -3, pretežno oblačno, 180 cm, proge teptane; žičnica na Veliko planino: 1, oblačno, 115 cm; žičnica Zelenica: Ljubelj - predor, 4, oblačno, 35 cm; vrh Zelenice 0, oblačno, 220 cm; žičnica na Vogar - 21. etapa, 35 cm priča na 300 cm podlage. Vse naprave na zgoraj omenjenih postojank obratujejo. Lipek: 2, delno oblačno, sredina snežne krpe, zgoraj 25 cm, obdajale zgoraj vle-

nica. Rateče-Planica: meglja, 1, 60 cm; Triglav Kredarica: meglja, —, 390 cm; vlečnica Martuljk: 3, oblačno, 40 cm, vlečnica obratuje; vlečnica Planica: 1, oblačno, 65 cm, vlečnica obratuje; žičnica na Španov vrh: 2, oblačno, spodaj 50 cm, sredina 60 cm, zgoraj 75 cm, žičnice obratujejo.